

Borosné Radinovics Mónika

Boros Norbert

MK-6266

*Gazdasági alapismeretek –
Háztartásoktól a világpiacig*

MEGOLDÁSOK

Műszaki Könyvkiadó

1. A gazdaság szereplői, működése

1. feladat

Hiányérzetet jelent, amely cselekvést vált ki ön maga megszüntetésére. Minden végső fogyasztás mozgatórugója.

2. feladat

- 1.-d)
- 2.-c)
- 3.-b)
- 4.-a)

3. feladat

4. feladat

Fogyasztó
Termelő
Kereskedő

5. feladat

- 1.-c)
- 2.-d)
- 3.-a)
- 4.-b)
- 5.-i)
- 6.-j)
- 7.-e)
- 8.-f)
- 9.-g)
- 10.-h)

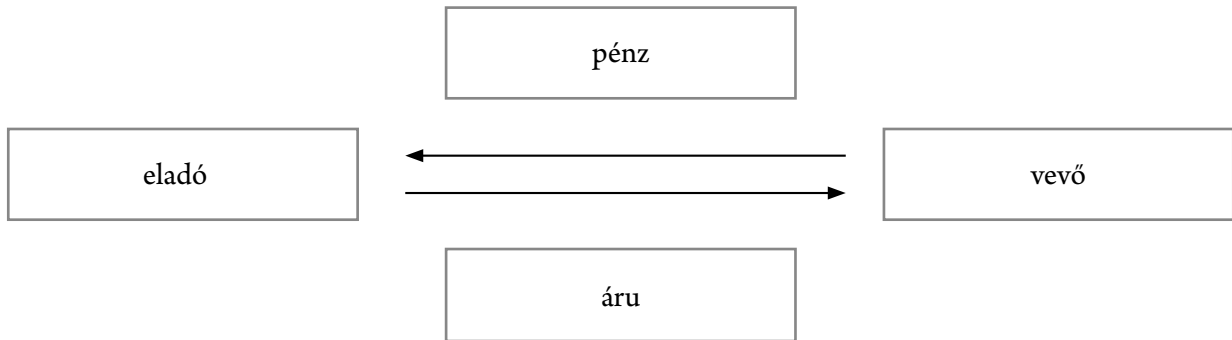
6. feladat

A **közgazdaságtan** feltételezi, hogy **racionális döntéseket** hozunk, és vizsgálja, hogy mi lesz ezen döntések következménye. Más tudományhoz hasonlóan **tényszerűségeket** állapít meg, és sajátos **fogalmakat**, **szakkifejezéseket** használ. A világot leegyszerűsítve, de lényeges elemeit kiemelve **modellekben** elemzi.

7. feladat

- a)–H
- b)–I
- c)–H

8. feladat

9. feladat

- 1.-b)
- 2.-c)
- 3.-c)

10. feladat

- 1.-c)
- 2.-a)

11. feladat

A fogyasztók jövedelme.

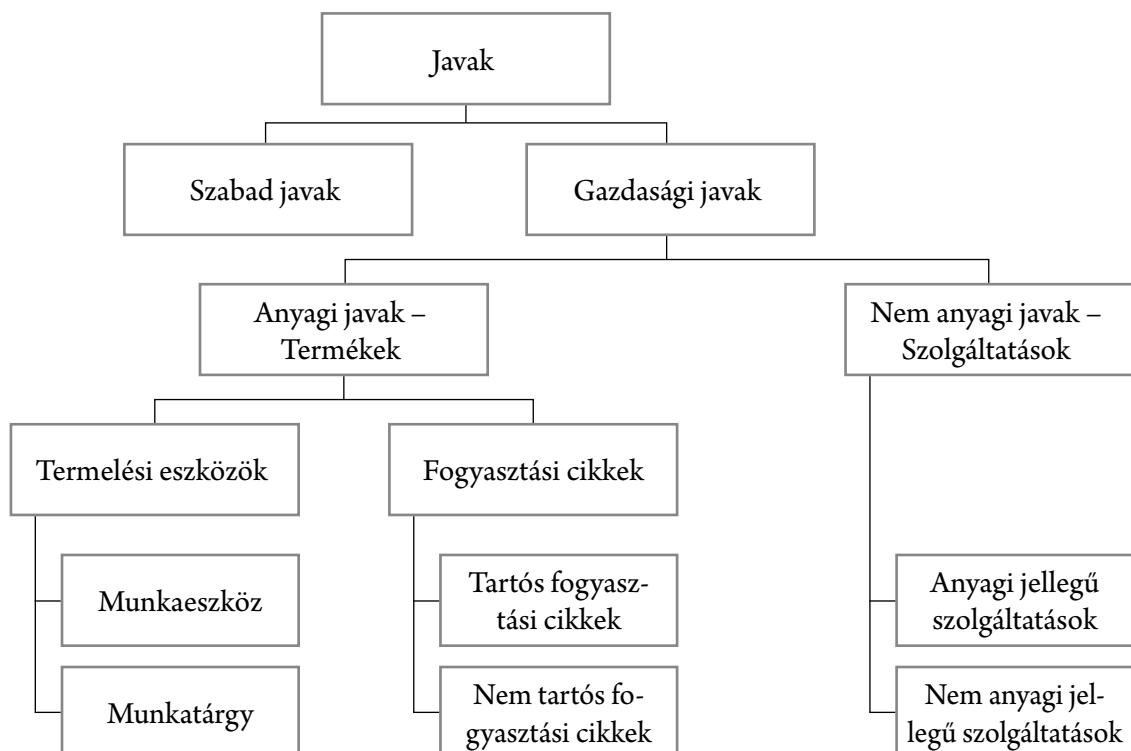
12. feladat

A szükségletek kielégítésére alkalmas termékek és szolgáltatások összessége.

13. feladat

Kerékpár, telefon, fülhallgató, étel, ital, ház, ruha, autó, motorkerékpár stb.

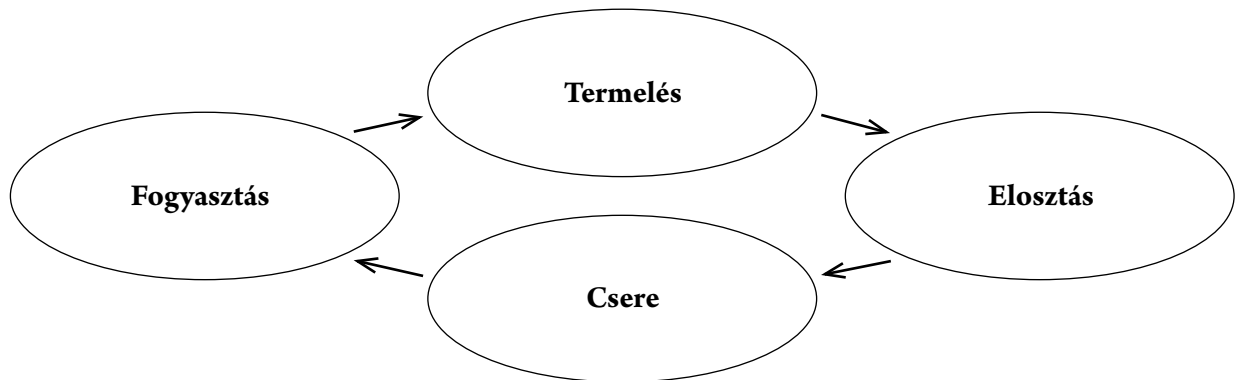
14. feladat

15. feladat

Javak (Jóságok)	Csoport/fajta
Kenyér	Fogyasztási cikk
Varrógép (otthon)	Fogyasztási cikk
Iskolatáska	Fogyasztási cikk
Traktor a gazdaságban	Termelési eszköz
Családi autó	Fogyasztási cikk
Varrógép (vállalkozásban)	Termelési eszköz
Irodai számítógép	Termelési eszköz
Étkezőasztal	Fogyasztási cikk
Fodrász	Nem anyagi jellegű szolgáltatás
Autószerelő	Anyagi jellegű szolgáltatás
A tanár munkája	Nem anyagi jellegű szolgáltatás

16. feladat

17. feladat

Munka	×
Gazdasági folyamat	
Reálfolyamat	
Információ	×
Tőkejavak	×

Jövedelmi folyamat	
Vállalkozói tevékenység	×
Mikrokörnyezet	
Makrokörnyezet	
Természeti tényezők	×

18. feladat

Termelési tényezők

19. feladat

Munka; Természeti erőforrások; Tőkejavak; Vállalkozói tevékenység; Információ

20. feladat

- 1.-b)
- 2.-c)
- 3.-a)
- 4.-e)
- 5.-d)

21. feladat

- a)-I
- b)-H
- c)-H
- d)-I
- e)-H

22. feladat

Termelő fogyasztás: egy újabb jószág előállítására céljából vásárolt termék.

Végző fogyasztás: a megvásárolt jószág végső felhasználásra kerül, nem készül belőle újabb jószág.

23. feladat

- 1.-c)
- 2.-a)
- 3.-d)
- 4.-b)
- 5.-f)
- 6.-e)

24. feladat

- 1.-e)
- 2.-c)
- 3.-b)
- 4.-a)
- 5.-d)

25. feladat

Háztartások	×
Vállalatok	×
Iskola	

Külföld	×
Élelmiszerüzletek	
Állam	×

26. feladat

Hasznosság
Szükség

27. feladat

- 1.-c)
- 2.-a)
- 3.-b)

28. feladat

- 1.-e)
- 2.-c)
- 3.-b)
- 4.-a)
- 5.-d)
- 6.-g)
- 7.-f)
- 8.-j)
- 9.-i)
- 10.-h)

29. feladat

Háztartás:

Keresleti oldalon: termékek, fogyasztási cikkek vásárlása

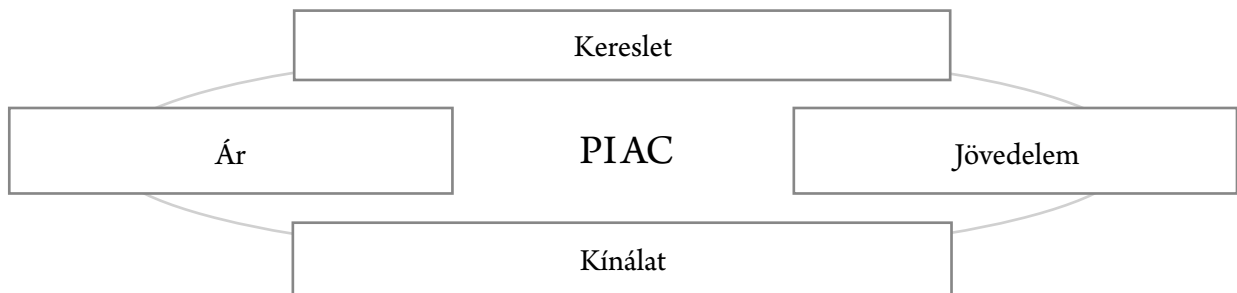
Kínálati oldalon: munkaerőt kínál a munkaerőpiacon

Vállalat:

Keresleti oldalon: munkaerőt és más termelési tényezőt vásárol

Kínálati oldalon: termékeket és szolgáltatásokat kínál a piac szereplőinek

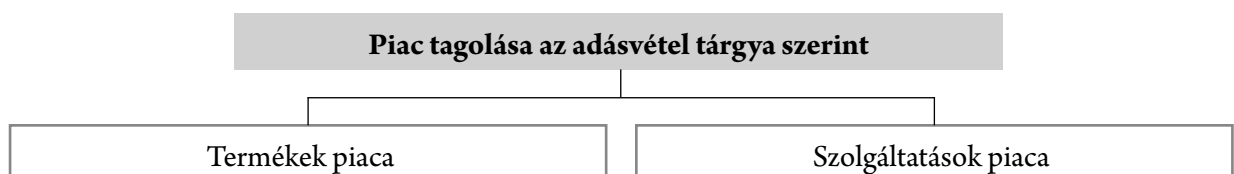
30. feladat

31. feladat

Piac típusa	eladók, vevők száma	be- és kilépés	árelfogadás vagy árkeresés	Példa
Tökéletesen versenyző piac	sok kis eladó, sok kis vevő	könnyű	az eladók árelfogadók	helyi zöldség-gyümölcs piac
Oligopólium	néhány nagy eladó és sok kis vevő	nehéz (tőkeigény)	az eladók árkeresők	üzemanyagok piaca
Monopólium	egyetlen nagy eladó és sok kis vevő	erősen korlátozott	az eladó árkereső	MÁV, Magyar Posta

32. feladat

2. Háztartások

A háztartás fogalma, szereplői, működése,
munkamegosztás, időgazdálkodás

1. feladat

- a)–I
- b)–H
- c)–I
- d)–H
- e)–H
- f)–H
- g)–I
- h)–I
- i)–H
- j)–I
- k)–I
- l)–I

2. feladat

- 1.–c)
- 2.–a)
- 3.–a), b), c)
- 4.–b), c), d)
- 5.–b)
- 6.–b)
- 7.–c)
- 8.–d)
- 9.–b)
- 10.–d)
- 11.–a), b), c)
- 12.–a), c), d)

3. feladat

- 1.–a)
- 2.–c)
- 3.–d)
- 4.–b)

4. feladat (egy lehetséges megoldása)

- 1.–b)
- 2.–c)
- 3.–a)
- 4.–d)

5. feladat

- 1.–b)
- 2.–d)
- 3.–a)
- 4.–c)

6. feladat

A háztartás elsődleges feladata a **fogyasztás** biztosítása, valamint a **jövedelem** megteremtése a családtagok számára. A **háztartás** biztosítja a munkaerőt a vállalatok számára, miközben termékeket és szolgáltatásokat fogyaszt. A háztartások bevételei elsősorban **munkabérből** származnak, amelyeket a **munkáltatók** biztosítanak.

A munkamegosztás során a háztartás feladatait a **családtagok** között osztják el, hogy a munka hatékonyabb legyen.

Ha a munkamegosztás hiányzik a háztartásban, akkor az a **terhek** növekedéséhez és a **hatékonyság** csökkenéséhez vezethet.

Az időgazdálkodás segítségével a háztartási feladatokat hatékonyan és **szervezetten** lehet elvégezni, így több idő marad a **pihenésre** és a szórakozásra.

Az időgazdálkodás hiánya kaotikus állapotot és **időhiányt** eredményezhet a háztartásban.

Kakuktktojások: alkalmazottak, gazdaság, szórakozásból, igazságosabb

7. feladat

Egyéni megoldás

A háztartás mint fogyasztó

1. feladat

1. A fogyasztó egészségének és biztonságának védelme.
2. A fogyasztó gazdasági érdekeinek védelme.
3. Jogorvoslathoz való jog.
4. Tájékoztatáshoz, oktatáshoz való jog.
5. A fogyasztók érdekeinek képviseléséhez való jog.

2. feladat

A fogyasztót a megvételre kínált termékek egységára és eladási ára tekintetében

- írásban,
- egyértelműen,
- könnyen azonosíthatóan,
- tisztán olvashatóan,
- Magyarország törvényes fizetőeszközében kifejezve – forintban – kell tájékoztatni.

A termék eladási áráként és egységárként a fogyasztó által ténylegesen fizetendő, az általános forgalmi adót és egyéb kötelező terheket is tartalmazó árat kell feltüntetni.

Nem kell feltüntetni az egységárat az 50 g, 50 ml vagy 5 cm alatti csomagolási egységű vagy méretű, az automatákból árusított, az egy csomagban lévő, készletben értékesített, a különleges díszcsomagolású (amikor a csomagolás külön értéket képvisel), valamint élelmiszerek esetén az ételek készítéséhez egy csomagban összeállított terméken.

3. feladat

Az áfa. A nettó ár az áfa nélküli ár, míg a bruttó ár az áfát is tartalmazó ár.

4. feladat

- a) egységár
- b) eladási ár

5. feladat

- 1.-c)
- 2.-d)
- 3.-a)
- 4.-b)
- 5.-e)

6. feladat

A gyártók használják annak jelzésére, hogy a termék megfelel-e az Európai Unió (EU) vonatkozó jogszabályi megfelelőségi szabványainak a biztonság, az egészség- és a környezetvédelem tekintetében.

7. feladat

Szavatosság
Jótállás

8. feladat

A termék **eladója** a szavatosság körében úgynevezett **kellékszavatossággal** felel, amely azt jelenti, hogy a termék hibájáért (pontosabban a vásárláskor a termékben már meglévő hibaok miatt bekövetkező hibáért) kellékszavatossági **felelőséggel** tartozik. Az eladói felelősségét csakis a termék olyan hibája alapozza meg, amely hibának oka már a **vásárlás pillanatában** is megvan termékben, csak akkor még nem felismerhető. Az eladó kellékszavatossági felelőssége **objektív**, vagyis független attól, hogy tudta-e, hogy **hibában szenvedő** terméket adott el, vagy sem, tehát a jóhiszemű eladó is felel a hibás teljesítésért a vevővel szemben.

9. feladat

Fogyasztói alapelvek	
a fogyasztók minden körülmények közötti kiszolgálása	×
a fogyasztók panaszainak figyelmen kívül hagyása	×
a fogyasztók képviselője	
a fogyasztók tájékoztatása és oktatása	
a fogyasztók gazdasági érdekeinek védelme	
a fogyasztók megtévesztése reklámokkal	×
a fogyasztók dühének levezetése	×
a fogyasztók egészségének és biztonságának védelme	
a fogyasztói igények érvényesítése	

10. feladat

A legrövidebb kötelező jótállási idő 2 év. Ez a 10 000 Ft-ot elérő, de 250 000 Ft-ot meg nem haladó eladási árú termékekre vonatkozik. A 250 000 Ft-nál drágább termékeknél megmaradt a 3 éves kötelező jótállási idő. Több termékcsoport esetén a kötelező garancia alá eső termékek példái közé bekerültek olyan termékek is, amelyek korábban nem voltak (pl. elektromos fogkefe). Bővült a jótállásos termékek köre.

A jótállási jegyet a módosítás alapján fogyasztási cikkel együtt vagy legkésőbb a fogyasztási cikk átadását vagy üzembe helyezését követő napon át kell adni a fogyasztónak. Elektronikusan csak pl. internetes vásárlás vagy telefonos megrendelés (azaz távollévők közötti szerződés) esetén küldhető jótállási jegy.

11. feladat

- a)–H
- b)–H
- c)–H
- d)–I
- e)–H
- f)–I

12. feladat

Kategória	Szavatosság	Jótállás
Érvényesség időtartama	Kellékszavatosság: 2 év (ingatlan esetében 5 év).	10 000–250 000 Ft: 2 év 250 000 Ft felett: 3 év.
Felelősség bizonyítása	Az első 6 hónapban a vállalkozás, utána a fogyasztó bizonyít.	A jótállási idő alatt a vállalkozás bizonyít.
Mire vonatkozik?	Például: bútorok, elektronikai eszközök.	A törvényben előírt termékekre.
Igény érvényesítése	Javítás, csere, árleszállítás, vételár-visszatérítés.	Javítás, csere, vételár-visszatérítés.
Kapcsolódó szabályok	Három javítás után csere vagy vételár-visszatérítés.	Ha nem lehet kicserélni, a vételárat visszatérítik.

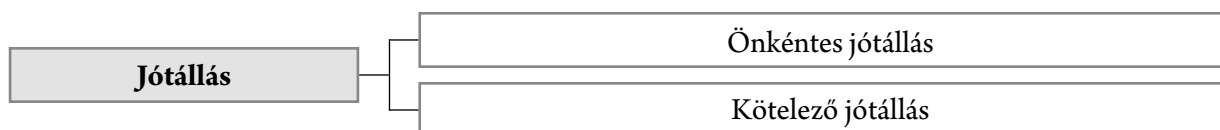
13. feladat

Vásárlói panaszkezelés	
panaszkodás a szomszédnak	
ügyfélszolgálat	×
békéltetőtestület	×
keresetlevél benyújtása a bírósághoz	×
vásárolt termék kukába hajítása	
vásárlók könyve	×

14. feladat

- a) 2 év jótállás
- b) 2 év jótállás
- c) 3 év jótállás
- d) 3 év jótállás

15. feladat

16. feladat

A fogyasztó a vásárlást követő három munkanapon belül csereigényt érvényesíthet a fogyasztási cikk meghibásodása miatt. A három munkanapos cseregarancia csak a 151/2003. (IX. 22.) kormányrendelet mellékletében meghatározott tartós fogyasztási cikkekre vonatkozik. Tehát nem minden esetben élhetünk e garanciával, csak a kormányrendeletben felsorolt bruttó 10 ezer forint eladási ár fölött értékesített tartós fogyasztási cikkek meghibásodása esetén.

17. feladat

a)

A második csomag gazdaságosabb, mert alacsonyabb az egységre jutó ára.

Egységár az első csomagnál: $(450 \text{ Ft}/0,5 \text{ kg}) = 900 \text{ Ft/kg}$

Egységár a második csomagnál: $(800 \text{ Ft}/1 \text{ kg}) = 800 \text{ Ft/kg}$

b)

A tudatos vásárlók az egység alapján hasonlítják össze a termékek valódi költségeit. Az egységár megmutatja, hogy egy adott termékből 1 kg, 1 liter stb. mennyibe kerül, attól függetlenül, hogy milyen kiszerelésben árulják. Ez segíti a vásárlókat abban, hogy ne csak az összár alapján döntsenek, hanem reális képet kapjanak arról, melyik termék éri meg jobban.

c)

Egyéni megoldás.

Háztartás a statisztika tükrében

1. feladat

- a) A magántulajdon megjelenése, a központi hatalom megjelenése
- b) Az ókori Rómában
- c) II. József (1780–1790)
- d) 1869-ben, 10 évente összeírást tartottak
- e) Az adók behajtásához
- f) A módszertana is bővült
- g) Elektronikus, digitális úton is kitölthető a kérdőív

2. feladat

A statisztika a valóság tömör, számszerű jellemzésére szolgáló **tudományos módszertan**, illetve **gyakorlati tevékenység**.

3. feladat

- 3.–Adatfeldolgozás
- 4.–Statisztikai elemzés
- 1.–Munka megtervezése
- 2.–Adatgyűjtés
- 5.–Adatközlés

4. feladat

- 1.–d)
- 2.–e)
- 3.–c)
- 4.–b)
- 5.–a)

5. feladat

keletkezés módja szerint	<ul style="list-style-type: none"> • <i>összehasonlító sor</i>: azonos adatok (időbeli vagy térbeli hasonlítás) • <i>csoportosító sor</i>: egy sokaság ismérvi szerinti összetétele
ismérvi fajtája szerint	<ul style="list-style-type: none"> • <i>állapotidősor</i>: adott időpontban felvett adatok • <i>tartamidősor</i>: adott időtartam alatt bekövetkező események • <i>területi sor</i>: területi rendszerezés • <i>minőségi sor</i>: minőségi ismérvi szerinti rendszerezés
több sokaságra vonatkozó	<ul style="list-style-type: none"> • <i>leíró sor</i>: különböző fajtájú, mértékegységű adatok, de mindegyik meghatározott jelenséghez köthető

6. feladat

- 1.-b)
- 2.-a)
- 3.-c)

7. feladat

Képlet	Viszonyszám megnevezése
$V_m = \frac{\text{részsokaság}}{\text{fősokaság}}$	megoszlási viszonyszám
$V_d = \frac{\text{tárgyidőszak adata}}{\text{bázisidőszak adata}}$	dinamikus viszonyszám
$V_{tf} = \frac{\text{tárgyidőszak tervezett adata}}{\text{bázisidőszak adata}}$	tervfeladat-viszonyszám
$V_{tt} = \frac{\text{tárgyidőszak tényleges adata}}{\text{tervezett adat}}$	tervteljesítési viszonyszám

8. feladat

8.1. feladat

A Szép család szeptemberi kiadásai

Kiadás típusa	Összeg (Ft)	Megoszlás (%)
Élelmiszer	25 000 Ft	11,36%
Ruházati áruk	15 000 Ft	6,82%
Rezsi	45 000 Ft	20,45%
Új mosógép	85 000 Ft	38,64%
Egyéb kiadás	50 000 Ft	22,73%
Összes kiadás	220 000 Ft	100,00%

8.2. feladat

$$V_d = \frac{\text{tárgyidőszak adata}}{\text{bázisidőszak adata}} = \frac{295\,000}{250\,000} = 1,18 \rightarrow 118,00\%$$

Az édesapa bére 18%-kal nőtt szeptemberről októberre.

8.3. feladat

$$V_{tt} = \frac{\text{tárgyidőszak tervezett adata}}{\text{bázisidőszak adata}} = \frac{343\,000}{300\,000} = 1,1433 \rightarrow 114,33\%$$

A család 14,33%-os bevételnövekedést tervezett októberről novemberre.

8.4. feladat

Tényleges megtakarítás: $390\,000 \times 0,2 = 78\,000$ Ft

$$V_{tt} = \frac{\text{tárgyidőszak tényleges adata}}{\text{tervezett adat}} = \frac{78\,000}{65\,000} = 1,2 \rightarrow 120\%$$

A család 20%-kal túlteljesítette a megtakarítási tervet.

8.5. feladat

Időszak	Bevétel (Ft)	Bázisviszonyszám (január havi bevétel a bázisadat)	Láncviszonyszám (előző havi bevétel a bázisadat)	Megoszlás
január	504 000 Ft	100,00%	–	8,02%
február	509 500 Ft	101,09%	101,09%	8,10%
március	513 400 Ft	101,87%	100,77%	8,16%
április	515 900 Ft	102,36%	100,49%	8,20%
május	524 000 Ft	103,97%	101,57%	8,33%
június	528 600 Ft	104,88%	100,88%	8,41%
július	522 200 Ft	103,61%	98,79%	8,30%
augusztus	518 600 Ft	102,90%	99,31%	8,25%
szeptember	532 600 Ft	105,67%	102,70%	8,47%
október	536 700 Ft	106,49%	100,77%	8,54%
november	538 900 Ft	106,92%	100,41%	8,57%
december	543 600 Ft	107,86%	100,87%	8,65%
Összesen	6 288 000 Ft	–	–	100,00%

1. július, augusztus

2. Augusztusról szeptemberre volt legnagyobb arányú a növekedés. A növekedés mértéke 2,7%.

8.6. feladat

A Pajkos család 10,02%-os növekedést tűzött ki maga elé és a kitűzött célt 98,37%-on teljesítették, azaz a célkitűzéstől elmaradtak 1,63%-kal.

$$V_{tt} = \frac{\text{tárgyidőszak tervezett adata}}{\text{bázisidőszak adata}} = \frac{615\,000}{559\,000} = 1,1002 \rightarrow 110,02\%$$

$$V_{tt} = \frac{\text{tárgyidőszak tényleges adata}}{\text{tervezett adat}} = \frac{605\,000}{615\,000} = 0,9837 \rightarrow 98,37\%$$

	Október		November			December		
	Kiadás összege	Megoszlás	Kiadás összege	Megoszlás	Lánviszony- szám (bázis az előző hónap)	Kiadás összege	Megoszlás	Lánviszony- szám (bázis az előző hónap)
Élelmiszer	100 000 Ft	27,93%	105 000 Ft	27,56%	105,00%	150 000 Ft	30,49%	142,86%
Ruházat	30 000 Ft	8,38%	35 000 Ft	9,19%	116,67%	40 000 Ft	8,13%	114,29%
Rezsi	70 000 Ft	19,55%	72 000 Ft	18,90%	102,86%	75 000 Ft	15,24%	104,17%
Szórakozás	20 000 Ft	5,59%	22 000 Ft	5,77%	110,00%	45 000 Ft	9,15%	204,55%
Közlekedés	65 000 Ft	18,16%	67 000 Ft	17,59%	103,08%	70 000 Ft	14,23%	104,48%
Egészségügy	15 000 Ft	4,19%	18 000 Ft	4,72%	120,00%	20 000 Ft	4,06%	111,11%
Hírközlés	38 000 Ft	10,61%	40 000 Ft	10,50%	105,26%	37 000 Ft	7,52%	92,50%
Egyéb	20 000 Ft	5,59%	22 000 Ft	5,77%	110,00%	55 000 Ft	11,18%	250,00%
Összesen	358 000 Ft	100,00%	381 000 Ft	100,00%	106,42%	492 000 Ft	100,00%	129,13%

8.7. feladat

8.8. feladat

- Oszlopdiaagram
- Októberben: 320 000 Ft
- Februárban: 230 000 Ft
- Három hónapban: júliusban, októberben és novemberben.
- Szeptemberről októberre, amikor a kiadás 45 000 Ft-tal nőtt (275 000 Ft-ról 320 000 Ft-ra).
- 282 500 Ft
- $295\,000/250\,000 = 1,18 \rightarrow 118\% \rightarrow 18\%$ -kal nőtt a kiadás januárról decemberre
- Július és november hónapokban a kiadás 310 000 Ft volt.

A háztartás és az állam kapcsolata

1. feladat

- I
- H
- I
- H
- I
- H
- I
- I
- I
- H
- I
- H

2. feladat

1.-b) 2.-c) 3.-b) 4.-c)

3. feladat

A magyar adórendszerben különböző adók és támogatások szerepelnek, amelyek a háztartások pénzügyi helyzetét befolyásolják. Az egyik legfontosabb a **személyi jövedelemadó**, amely az összevonandó jövedelmek után fizetendő adó. Mértéke Magyarországon 15%, és a befolyt összeget az állam különböző közszolgáltatásokra fordítja.

Egy másik jelentős adó az **általános forgalmi adó**, amelyet a termékek és szolgáltatások vásárlásakor számítanak fel. Az alapmértéke 27%, de léteznek kedvezményes kulcsok is bizonyos termékek esetében. A legnagyobb bevételi forrást jelenti az állam számára.

A **társadalombiztosítási járulék** a munkavállalók béréből a munkáltatók által levont és befizetett hozzájárulás, amely az egészségügyi ellátás és a nyugdíjak finanszírozását szolgálja. A mértéke 18,5%.

A helyi önkormányzatok által beszedett adó a **kommuniális adó**, amelyet a lakóingatlanok és ipari létesítmények után kell fizetni. Az adó mértéke változó, és a helyi közszolgáltatások fenntartására használják.

Az **idegenforgalmi adó** a turizmusból származó bevételek növelésére szolgál, amelyet a szálláshelyeken kell fizetni.

A **családi pótlék** egy állami támogatás, amelyet a gyermeküket nevelő családok kapnak. Ennek mértéke a gyermekek számától függ.

A **nyugdíj** a társadalombiztosítási rendszer keretein belül járó juttatás, amelyet a nyugdíjas kor elérése után kapnak a munkavállalók. Mértéke a befizetett járulékoktól és a munkaviszony hosszától függ.

Az **otthonteremtési támogatás** egy olyan támogatás, amelyet a fiatal családok kaphatnak új lakás vásárlására vagy építésére.

4. feladat

4.1. feladat

Bruttó bér: 350 000 Ft

Személyi jövedelemadó (SZJA): $350\,000 \times 0,15 = 52\,500$ Ft

Társadalombiztosítási járulék: $350\,000 \times 0,185 = 64\,750$ Ft

Összes levonás: $52\,500 + 64\,750 = 117\,250$ Ft

Nettó bér: $350\,000 - 117\,250 = 232\,750$ Ft

4.2. feladat

Bruttó bér: 381 000 Ft

Személyi jövedelemadó (SZJA): $480\,000 \times 0,15 = 72\,000$ Ft

Társadalombiztosítási járulék: $480\,000 \times 0,185 = 88\,800$ Ft

Összes levonás: $72\,000 + 88\,800 = 160\,800$ Ft

Nettó bér: $480\,000 - 160\,800 = 319\,200$ Ft

4.3. feladat

Bruttó bér: 360 000 Ft

Személyi jövedelemadó (SZJA): $360\,000 \times 0,15 = 54\,000$ Ft

Társadalombiztosítási járulék: $360\,000 \times 0,185 = 66\,600$ Ft

Összes levonás: $54\,000 + 66\,600 = 120\,600$ Ft

Nettó bér: $360\,000 - 120\,600 = 239\,400$ Ft

4.4. feladat

Bruttó bér: 380 000 Ft

Személyi jövedelemadó (SZJA): $380\,000 \times 0,15 = 57\,000$ Ft

Társadalombiztosítási járulék: $380\,000 \times 0,185 = 70\,300$ Ft

Összes levonás: $57\,000 + 70\,300 = 127\,300$ Ft

Nettó bér: $380\,000 - 127\,300 = 252\,700$ Ft

4.5. feladat

Bruttó bér: 660 000 Ft

Személyi jövedelemadó (SZJA): $660\,000 \times 0,15 = 99\,000$ Ft

Társadalombiztosítási járulék: $660\,000 \times 0,185 = 122\,100$ Ft

Összes levonás: $99\,000 + 122\,100 = 221\,100$ Ft

Nettó bér: $660\,000 - 221\,100 = 438\,900$ Ft

4.6. feladat

Megnevezés	Nettó ár (Ft/db)	Áfakulcs	Áfa	Bruttó ár
Sertéscomb	2300	5%	115	2415
Kefír	130	18%	23	153
Üdítő	700	27%	189	889
Liszt	360	27%	97	457
Túró	450	18%	81	531
Folyóirat	400	5%	20	420
Kristálycukor	381	27%	103	484

4.7. feladat

Áfa: $28\,000 \times 0,27 = 7560$ Ft

Bruttó ár: $28\,000 + 7560 = 35\,560$ Ft

4.8. feladat

Nettó ár: $21\,590 / 1,27 = 17\,000$ Ft

Áfa: $21\,590 - 17\,000 = 4590$ Ft

A háztartás pénzügyi döntései

1. feladat

- a)–I
- b)–H
- c)–I
- d)–I
- e)–I
- f)–H
- g)–I
- h)–H
- i)–I

- j)–H
- k)–H
- l)–H
- m)–I
- n)–I

2. feladat

- 1.–b)
- 2.–g)
- 3.–c)
- 4.–e)
- 5.–a)
- 6.–d)
- 7.–f)

3. feladat

- 1.–b)
- 2.–a), b), c)
- 3.–b)
- 4.–a), b), d)
- 5.–a), c)
- 6.–b)
- 7.–b)
- 8.–a)

4. feladat

1. $6\,000\,000 \times 0,6 = 3\,600\,000$ fő
2. Kb. 40 ezerrel csökkentek a szerződések (120 ezerről 80 ezerre)
3. 800 ezer numári
4. A háztartások jövedelmének 18%-át teszi ki a hiteltörlesztés
5. A havi törlesztőrészlet 10%-kal növekedhet egy 15 millió numári összegű lakáshitel esetén.
6. 30%-kal kisebb eséllyel merülnek fel adósságproblémák
7. A programok célja a pénzügyi tudatosság növelése, hogy a lakosság tudatosabb pénzügyi döntéseket hozzon

5. feladat

5.1. feladat

$$500\,000 \times 1,06 = 530\,000 \text{ Ft}$$
$$530\,000 \times 1,06 = 561\,800 \text{ Ft}$$
$$\text{vagy } 500\,000 \times (1 + 0,06)^2 = 561\,800 \text{ Ft}$$

5.2. feladat

$$600\,000 \times 1,05 = 630\,000 \text{ Ft}$$
$$630\,000 \times 1,05 = 661\,500 \text{ Ft}$$
$$661\,500 \times 1,05 = 694\,575 \text{ Ft}$$
$$\text{vagy } 600\,000 \times (1 + 0,05)^3 = 694\,575 \text{ Ft}$$

5.3. feladat

$$\begin{aligned}400\,000 \times 1,045 &= 418\,000 \text{ Ft} \\418\,000 \times 1,045 &= 436\,810 \text{ Ft} \\436\,810 \times 1,045 &= 456\,466 \text{ Ft} \\456\,466 \times 1,045 &= 477\,007 \text{ Ft} \\ \text{vagy } 400\,000 \times (1 + 0,045)^4 &= 477\,007 \text{ Ft}\end{aligned}$$

5.4. feladat

1. Apa éves nettó bére: $305\,800 \times 12 = 3\,669\,600 \text{ Ft}$
Anyai éves nettó bére: $230\,600 \times 12 = 2\,767\,200 \text{ Ft}$
Családi pótlék éves összege: $2 \times 13\,300 \times 12 = 319\,200 \text{ Ft}$
Nyaralóból származó bevétel: $450\,000 \text{ Ft}$
Összes éves bevétel: $7\,206\,000 \text{ Ft}$
2. $7\,206\,000 / 12 = 600\,500 \text{ Ft}$
3. Havi nettó átlagos kiadás $\times 12 =$ Éves átlagos kiadás
 $476\,000 \times 12 = 5\,712\,000 \text{ Ft}$
Élelmiszer és étkezés: $5\,712\,000 \times 0,473 = 2\,701\,776 \text{ Ft}$
Rezsi: $5\,712\,000 \times 0,137 = 782\,544 \text{ Ft}$
Hírközlés: $5\,712\,000 \times 0,078 = 445\,536 \text{ Ft}$
Közlekedés: $5\,712\,000 \times 0,109 = 622\,608 \text{ Ft}$
Szórakozás: $5\,712\,000 \times 0,038 = 217\,056 \text{ Ft}$
Törlesztőrészlet: $5\,712\,000 \times 0,095 = 542\,640 \text{ Ft}$
Nyaralás: $5\,712\,000 \times 0,07 = 399\,840 \text{ Ft}$
4. Éves bevétel: $7\,206\,000 \text{ Ft}$
Éves kiadás: $5\,712\,000 \text{ Ft}$
Egyenleg = bevétel – kiadás = $7\,206\,000 - 5\,712\,000 = 1\,494\,000 \text{ Ft}$
5. költségvetési többlet \rightarrow bevétel $>$ kiadás \rightarrow szufficit
(költségvetési hiány \rightarrow bevétel $<$ kiadás \rightarrow deficit)
6. Megtakarítás: $1\,494\,000 \text{ Ft}$
zsebpénz-kiegészítés: havi $4\,000 \text{ Ft} \rightarrow 4\,000 \times 12 = 48\,000 \text{ Ft}$
megtakarítási számla – évi 1,5% kamat: $1\,494\,000 \times 0,015 = 22\,410 \text{ Ft}$
kincstárjegy – évi 3% kamat: $1\,494\,000 \times 0,03 = 44\,820 \text{ Ft}$
befektetési jegy – évi 5% kamat: $1\,494\,000 \times 0,05 = 74\,700 \text{ Ft}$
A befektetési jegy bruttó hozama a fizetendő adókkal (SZOCHO, SZJA) történő csökkentés után is fedezi a zsebpénz kiegészítést.
(SZJA: $74\,700 \times 0,15 = 11\,205 \text{ Ft}$; SZOCHO: $74\,700 \times 0,13 = 9\,711 \text{ Ft}$;
nettó hozam: $74\,700 - 11\,205 - 9\,711 = 53\,784 \text{ Ft}$)
7. villanyszámla, vízdíj, gázsámla, személyszállítási díj, tv+telefon+internet stb.
8. Nyaraló. A nyaraló az ő tulajdonuk, amit bérbeadással hasznosítanak.
9. Újrahasznosított termékek vásárlása
Kevesebb víz, villany stb. fogyasztása
Energiatakarékos gépek

5.5. feladat

1. Apa bruttó bére: $650\,000 \text{ Ft}$
Személyi jövedelemadó előlege: $650\,000 \times 0,15 = 97\,500 \text{ Ft}$
Társadalombiztosítási járulék: $650\,000 \times 0,185 = 120\,250 \text{ Ft}$
Apa nettó bére: $650\,000 - 97\,500 - 120\,250 = 432\,250 \text{ Ft}$
Anyai bruttó bére: $580\,000 \text{ Ft}$
Személyi jövedelemadó-előleg: $580\,000 \times 0,15 = 87\,000$
 $87\,000 - 79\,998 = 7\,002 \text{ Ft}$
Társadalombiztosítási járulék: $580\,000 \times 0,185 = 107\,300$
Anyai nettó bére: $580\,000 - 7\,002 - 107\,300 = 465\,698 \text{ Ft}$

2 gyermek után járó családi pótlék: 13 300 Ft/gyerek

$2 \times 13\,300 = 26\,600$ Ft

A család nettó jövedelme: $432\,250 + 465\,698 + 26\,600 = 924\,548$ Ft

2. Kiadások:

a) üzemanyag: $3 \times 12\,000 = 36\,000$ Ft

b) élelmiszer: $4 \times 28\,500 = 114\,000$ Ft

c) hitel-törlesztőrészlet: 44 200 Ft

d) menza: $21 \times 2 \times 1200 + 21 \times 2 \times 950 = 90\,300$ Ft

e) TV+ internet: 11 000 Ft

f) mobiltelefon családi csomag: 14 400 Ft

g) villanyszámla: 28 900 Ft

h) gázzámla: 38 500 Ft

i) vízdíj: 8300 Ft

j) szemétszállítási díj: 2900 Ft

k) gépjárműadó: 18 500 Ft

l) tisztítószer: 9600 Ft

Kiadások összesen: 416 600 Ft

3. üzemanyag: $36\,000 / 416\,600 = 0,086 \rightarrow 8,6\%$

élelmiszer: $114\,000 / 416\,600 = 0,274 \rightarrow 27,4\%$

hitel-törlesztőrészlet: $44\,200 / 416\,600 = 0,106 \rightarrow 10,6\%$

menza: $90\,300 / 416\,600 = 0,217 \rightarrow 21,7\%$

TV+ internet: $11\,000 / 416\,600 = 0,026 \rightarrow 2,6\%$

mobiltelefon családi csomag: $14\,400 / 416\,600 = 0,035 \rightarrow 3,5\%$

villanyszámla: $28\,900 / 416\,600 = 0,069 \rightarrow 6,9\%$

gázzámla: $38\,500 / 416\,600 = 0,092 \rightarrow 9,2\%$

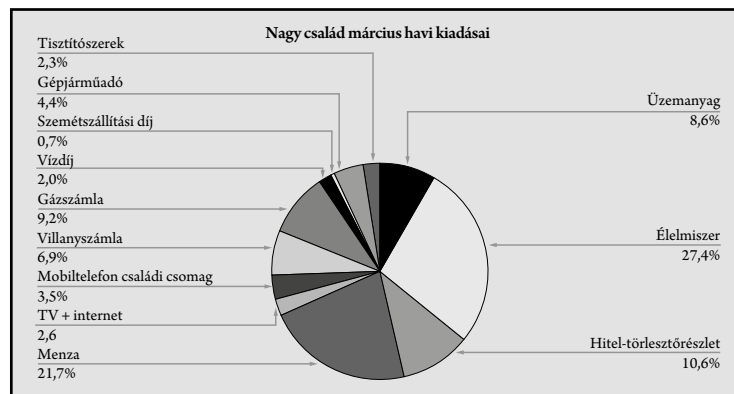
vízdíj: $8300 / 416\,600 = 0,020 \rightarrow 2,0\%$

szemétszállítási díj: $2900 / 416\,600 = 0,007 \rightarrow 0,7\%$

gépjárműadó: $18\,500 / 416\,600 = 0,044 \rightarrow 4,4\%$

tisztítószer: $9600 / 416\,600 = 0,023 \rightarrow 2,3\%$

4.

5. Egyéni megoldás

3. Vállalkozások

A vállalkozás fogalma, gazdasági környezete, vállalkozási formák

1. feladat

Hamis

Meghatározás: Az üzleti vállalkozás olyan emberi tevékenység, melynek alapvető célja a fogyasztók igényeinek kielégítése nyereségszerzéssel. Az üzleti vállalkozások változatos formákban, eltérő méretekben működnek.

2. feladat

Tulajdonforma szerint	Tevékenység jellege szerint	Méret szerint	Társasági forma szerint
állami, önkormányzati, magán	termelő, szolgáltató, vegyes	kisvállalkozás, mikrovállalkozás, középvállalkozás, nagyvállalat	egyéni vállalkozás, gazdasági társaság: kkt., bt., kft., rt., egyesülés, közös vállalat;

3. feladat

- a) önálló
- b) profitorientált
- c) kockázatot vállal
- d) valóságos piacon működik

4. feladat

jogi személy

5. feladat

Korlátolt felelősség: a tag a vállalkozásba bevitt és a működés során keletkezett vagyonrészével felel a vállalkozás működéséért.

Korlátlan felelősség: azt jelenti, hogy amennyiben a társaság vagyona nem fedezi a vállalkozás tartozásait, akkor a tagok magánvagyonukkal is felelnek érte.

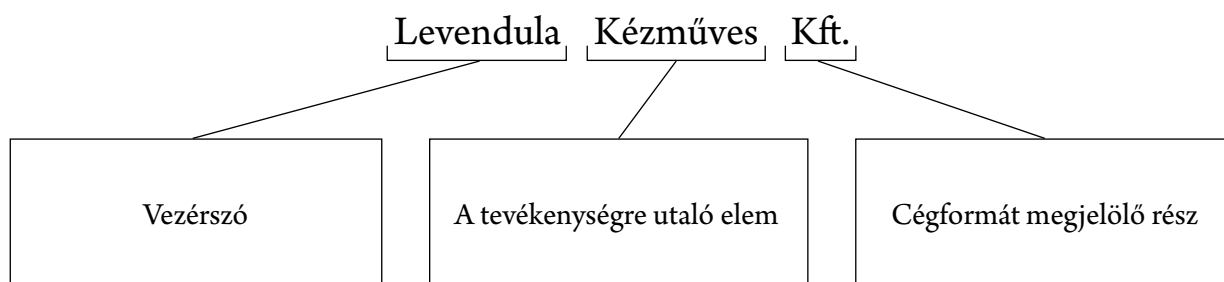
Egyetemleges felelősség: rendszerint a korlátlan felelőséggel párosul, ekkor minden tag teljes felelőséggel tartozik, így azon hajtják be az adósságot, akinek van rá fedezete.

6. feladat

Korlátolt felelősség: kft., rt., bt.

Korlátlan felelősség, egyetemleges felelősség: kkt., bt.

7. feladat

8. feladat

kkt., bt., kft.: társasági szerződés

zrt., nyrt.: alapszabály

egyszemélyes kft., egyszemélyes zrt.: alapító okirat

9. feladat

Zrt.	Nyrt.
minimális alaptőke 5 000 000 Ft, zártkörűen működik, részvényei nem jelennek meg a tőzsdén, nyilvánosan nem toborozhat tagokat	minimális alaptőke 20 000 000 Ft, nyilvánosan működik, részvényei megjelennek a tőzsdén

10. feladat

Ügyvezető: d), c)

Vezérigazgató: a)

Igazgatóság: b)

11. feladat

	Közkereseti társaság (kkt.)	Betéti társaság (bt.)	Korlátolt felelősségű társaság (kft.)	Részvénytársaság (rt.)
Jogi személy	igen	igen	igen	igen
Felelősség	korlátlan és egyetemleges	a beltág felelőssége korlátlan és egyetemleges, a kültág felelőssége korlátolt	korlátolt	korlátolt
Létesítő okirat	társasági szerződés	társasági szerződés	társasági szerződés	alapszabály
Vagyoni hozzájárulás mértéke	minimum érték nincs meghatározva	minimum értéke nincs meghatározva	minimum 3 millió forint	zrt. – minimum 5 millió forint; nyrt. – minimum 20 millió forint
Legfőbb szerv	tagok gyűlése	tagok gyűlése	taggyűlés	közgyűlés
A képviselőre jogosult	ügyvezető	ügyvezető	ügyvezető	zrt. – vezérigazgató; nyrt. – igazgatóság
Személyes közreműködés, tagok száma	minimum 2 fő, nem szükséges,	minimum 2 fő: 1 beltág és 1 kültág – személyes közreműködés nem szükséges	minimum 1 fő, személyes közreműködés nem szükséges	minimum 1 fő, személyes közreműködés nem szükséges

12. feladat

A társaság neve, székhelye. A társaság tagjai. A társaság tevékenységi köre. A társaság működési formája és jellege. A társaság törzstőkéje vagy alaptőkéje. A társaság vezető tisztségviselői és felügyeleti szervei. A tagok jogai, kötelezettségei. A társaság nyereségének és veszteségének megosztása. A tagsági jogviszony megszűnése. A társaság megszűnése és végelszámolása.

13. feladat

Saját nevünk helyett cégnevünk alatt tudjuk folytatni tevékenységünket.

Szerepelhetünk a cégnylvántartásban, ami előnyt jelent.

Egyéni cégünk eladható.

Könnyebben átalakítható más céggé.

14. feladat

1. A részvénytársaság egy **jogi személyiséggel** rendelkező társaság, ami azt jelenti, hogy saját nevében jogokat szerezhethet és kötelezettségeket vállalhat. A részvénytársaság esetében a tagok felelőssége **korlátolt**, azaz a tagok csak a bevitt vagyon erejéig felelnek. Létesítő okirata a(z) **alapszabály**. A vagyoni hozzájárulás legkisebb összege zrt. esetén **5 millió Ft**, nyrt. esetén **20 millió Ft**. A részvénytársaság egy **tőkeegyesítő társaság**. A gazdasági társaság alapvető, stratégiai ügyeiben a döntést a legfőbb szerve, a **közgyűlés** hozza meg.

2. A betéti társaság egy **jogi személyiséggel** rendelkező társaság, ami azt jelenti, hogy saját nevében jogokat szerezhethet és kötelezettségeket vállalhat. A betéti társaság min. két taggal alapítható: **beltag és kültag**. A **beltagok** felelőssége **korlátlan és egyetemleges**, a kültag felelőssége **korlátolt**. Létesítő okirata a(z) **társasági szerződés**. A vagyoni hozzájárulás legkisebb összege bt. esetén **nincs meghatározva**. A betéti társaság egy **személyegyesítő** társaság. A gazdasági társaság alapvető, stratégiai ügyeiben a döntést a legfőbb szerve, a **tagok gyűlése** hozza meg. Az ügyvezetést ellátó tag ennél a gazdasági társaságnál a(z) **ügyvezető**.

3. A korlátolt felelősségű társaság egy **jogi személyiséggel** rendelkező társaság, ami azt jelenti, hogy saját nevében jogokat szerezhethet és kötelezettségeket vállalhat. A korlátolt felelősségű társaság esetében a tagok felelőssége **korlátolt**, azaz a tagok csak a bevitt vagyon erejéig felelnek. Létesítő okirata a(z) **társasági szerződés**. A vagyoni hozzájárulás legkisebb összege kft. esetén **3 millió Ft**. A korlátolt felelősségű társaság egy **tőkeegyesítő** társaság. A gazdasági társaság alapvető, stratégiai ügyeiben a döntést a legfőbb szerve, a **taggyűlés** hozza meg. Az ügyvezetést ellátó tag ennél a gazdasági társaságnál az **ügyvezető**.

15. feladat

- a)–H
- b)–I
- c)–H
- d)–I
- e)–I
- f)–I
- g)–H
- h)–I
- i)–H
- j)–I

16. feladat

A vállalkozó felelőssége egyetemleges.

A természetes személy saját nevében üzletszerű gazdasági tevékenységet folytat.

A vállalkozó felelőssége korlátolt.

A vállalkozó gazdasági kockázatvállalás mellett folytatja tevékenységét.

A vállalkozó felelőssége korlátlan.

17. feladat

Egyszerű, költséghatékony alapítás.

Kevesebb adminisztráció.

Egyszerűsített adózási lehetőség.

Online is indítható.

A vállalkozás marketingtevékenysége

1. feladat

Javítás: valójában a marketing fogalmát tágabb értelemben is értelmezzük. Tágabb értelemben a marketing nem csupán egy vállalati tevékenység, hanem egy olyan átfogó üzleti filozófia és stratégia, amely a fogyasztói igények középpontba helyezésével segít a vállalatoknak értéket teremteni és versenyelőnyt elérni. Ez magában foglalja a hosszú távú kapcsolatok kiépítését és fenntartását a vevőkkel, a márkáépítést, a piacra gyakorolt hatás elemzését és az értékesítésen túlmutató tevékenységeket is.

2. feladat

A piacszegmentáció olyan folyamat, amelynek során a piacot kisebb, jól meghatározott **szegmensekre** osztjuk, amelyek tagjai hasonló **igényekkel** és jellemzőkkel rendelkeznek. A szegmentáció célja, hogy a vállalatok jobban megértsék és kielégítsék az adott szegmens igényeit, ezáltal növelve a **marketing** hatékonyságát és a **fogyasztói** elégedettséget. A piacszegmentáció alapjául szolgálhatnak demográfiai, **földrajzi** vagy magatartásbeli szempontok.

3. feladat

Azt jelenti, hogy az adott piacon a vállalat meghatározza saját helyét, viszonyát versenytársaihoz képest, és ezt tudatosítja a vevőkben.

marketing szegmentálás szegmentum pozicionálás

4. feladat

3. A pozicionálás kommunikálása a piac felé.

1. A lehetséges versenyelőnyök meghatározása.

2. A legjobb versenyelőny kiválasztása.

5. feladat

1.–b)

2.–c)

3.–a)

6. feladat

Egy jó példa a Nike márka.

- Márka: Nike – egy világhírű sportmárka, amely elsősorban sportcipőket, ruházatot és sporteszközöket kínál.
- Logó: A híres „Swoosh” – egy egyszerű, ívelt pipa alakú jel, amely dinamikát, gyorsaságot és erőt sugall.
- Szlogen: „Just Do It” – ösztönző és motiváló üzenet, amely arra bátorítja az embereket, hogy lépjék át saját korlátaikat, és cselekedjenek.

A Nike ezzel az egyszerű, de erőteljes szlogennel és logóval a kitartásra és az elszántságra helyezi a hangsúlyt.

7. feladat

Egyéni megoldások.

8. feladat

A 4P és a 4C modell két különböző szemléletmódot képvisel a marketingben. A 4P a vállalat szemszögéből közelíti meg a marketinget, míg a 4C a fogyasztó szempontjait helyezi előtérbe.

- 4P modell (vállalati fókusz): Termék (Product), Ár (Price), Hely (Place), Promóció (Promotion).
- 4C modell (fogyasztói fókusz): A 4P elemeit fogyasztói igényekre és preferenciákra fordítja le, ezáltal a következőkből áll:

A 4C modell elemei:

1. Consumer needs and wants (Fogyasztói igények és szükségletek): A termékkel szemben a 4C modell első eleme az, hogy a termék valóban megfeleljen a fogyasztói igényeknek és szükségleteknek.
2. Cost to Satisfy (A fogyasztó költsége): Az ár helyett itt a fogyasztó összes költsége számít, amelyet a termék vagy szolgáltatás kielégítésére hajlandó megfizetni. Idetartozik nemcsak a vételár, hanem minden egyéb költség is, amely felmerülhet a termék megszerzésével és használatával kapcsolatban.
3. Convenience (Kényelem): A hely (disztribúció) helyett a kényelem kerül a középpontba, azaz hogy a fogyasztó számára mennyire egyszerű és kényelmes a termék elérése és megszerzése.
4. Communication (Kommunikáció): A promóció helyett a kommunikációra helyezi a hangsúlyt, mivel a vállalatnak inkább kétirányú, interaktív kommunikációra kell törekednie a fogyasztóval, nem pusztán reklámozásra.

9. feladat

Egyéni megoldások.

A vállalkozás vagyona

1. feladat

- a)–I
- b)–H
- c)–I
- d)–H
- e)–I
- f)–H
- g)–H
- h)–H

2. feladat

- 1.-d)
- 2.-a), b), d)
- 3.-b)
- 4.-d)
- 5.-c)
- 6.-c), d)
- 7.-a), b), d)
- 8.-a)

3. feladat

- 1.-d)
- 2.-b)
- 3.-a)
- 4.-c)

4. feladat

A. Befektetett eszköz	33 600	D. Saját tőke	51 500
I. Immateriális javak	8 000	I. Jegyzett tőke	12 000
II. Tárgyi eszközök	19 200	II. Jegyzett, de még nem fizetett tőke	1 500
III. Befektetett pénzügyi eszközök	6 400	III. Tőketartalék	9 400
IV. Halasztott adókövetelés	0	IV. Eredménytartalék	18 800
B. Forgóeszközök	36 700	V. Lékötött tartalék	3 000
I. Készletek	12 000	VI. Értékelési tartalék	2 600
II. Követelések	8 000	VII. Adózott eredmény	4 200
III. Értékpapírok	5 400	E. Céltartalékok	0
IV. Pénzeszközök	11 300	F. Kötelezettségek	17 800
C. Aktív időbeli elhatárolások	1 000	I. Hátrasorolt kötelezettségek	0
		II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	13 000
		III. Rövid lejáratú kötelezettségek	4 800
		G. Passzív időbeli elhatárolás	2 000
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	71 300	FORRÁSOK ÖSSZESEN	71 300

5. feladat

Megnevezés	Befektetett eszköz	Forgóeszköz	Saját tőke	Hosszú lejáratú kötelezettségek	Rövid lejáratú kötelezettségek
Jegyzett, de be nem fizetett tőke			×		
Befektetési célú részvény	×				
Befejezetlen és félkész termék		×			
Immateriális javak	×				
Tőketartalék			×		
Árukészlet		×			
Használatba nem vett gép	×				
Szállítói tartozás					×
3 évre kapott kölcsön				×	
3 évre adott kölcsön	×				
Bértartozás					×
Használatba vett gép	×				
Vevőkövetelés		×			
Bankszámlán lévő pénz		×			
Szolgalmi jog	×				
Varrógép az áruházban		×			
Varrógép a varrodában	×				
Irodabútor az irodában	×				
Irodabútor a bútorgyárban		×			

A vállalkozások gazdálkodási folyamatai

1. feladat

1. A beszerzési folyamat fő célja, hogy a vállalat időben, megfelelő áron és minőségben szerezze be a termeléshez szükséges alapanyagokat és eszközöket.
2. A minőségellenőrzés biztosítja, hogy a végtermék megfeleljen a vállalat elvárásainak és a piac által elvárt minőségi követelményeknek.
3. Az értékesítési folyamat a célpiac meghatározásával és az értékesítési csatornák kiválasztásával kezdődik.
4. A termelési folyamat során.
5. A megfelelő árképzés biztosítja, hogy a termék versenyképes legyen a piacon, és a vállalat nyereséget érjen el.

2. feladat

- 1.-b)
- 2.-d)
- 3.-c)
- 4.-e)
- 5.-a)

3. feladat

Egyéni megoldás.

A vállalkozás költségei

1. feladat

A vállalkozásoknál a jövedelem a **bevétel** és a ráfordítás különbsége. Az **árbevétel** meghatározható az értékesített mennyiség és az **eladási ár** szorzataként. Vannak olyan iparágak, ahol óriási bevétel érhető el (realizálható), ugyanakkor rendkívül magas gyártási **költségek** is felmerülnek. Nem véletlen, hogy nem nyit mindenki gyógyszertárat (kb. 10-11%-os haszonkulcs) vagy dohányboltot, esetleg gyárt autót.

2. feladat

Az ELÁBÉ az Eladott Áruk Beszerzési Értéke rövidítése.

Alkalmazása:

Az ELÁBÉ-t általában a kereskedelmi vállalkozások használják a pénzügyi kimutatásokban és a nyereség számításában. Ez a mutató azt az összeget jelenti, amelyet a vállalkozás az eladott termékek beszerzésére fordított.

3. feladat

Megjelenési forma szerint: anyag jellegű költségek, személyi jellegű költségek, értékcsökkenési leírás

Elszámolási mód szerint: közvetlen költségek, közvetett költségek

4. feladat

árbevétel = egységár \times mennyiség

összköltség = **közvetlen költség** + közvetett költség

összköltség = állandó költség + **változó költség**

összköltség (gazdasági költség) = **explicit költség** + implicit költség

implicit költség = elszámolható implicit költség + **el nem számolható implicit költség**

számviteli költség = **explicit költség** + elszámolható implicit költség

bruttó profit = árbevétel – **közvetlen költség**

gazdasági profit = árbevétel – **gazdasági költség**

számviteli profit = **árbevétel** – számviteli költség

számviteli profit = **gazdasági profit** + normálprofit

5. feladat

- Fix költségek
- Változó költségek
- Explicit (kifejezett) költségek
- Implicit (rejtett) költségek

6. feladat

ÁRBEVÉTEL			
gazdasági költség			gazdasági profit
explicit költség	elszámolható implicit költség	el nem számolható implicit költség	
számviteli költség		számviteli profit	
		normál profit	

7. feladat

7.1. feladat

- számviteli profit = árbevétel – számviteli költség = 7 400 000 – 4 800 000 = 2 600 000 Ft
- amortizáció = elszámolható implicit költség = implicit költség – el nem számolható implicit költség / normál profit/ = 2 200 000 – 800 000 = 1 400 000 Ft
- explicit költség = számviteli költség – elszámolható implicit költség = 4 800 000 – 1 400 000 = 3 400 000 Ft
- gazdasági költség = árbevétel – gazdasági profit = 7 400 000 – 1 800 000 = 5 600 000 Ft
- el nem számolható implicit költség = normál profit = 800 000 Ft

A gazdasági profit alapján megállapítható, hogy a vállalkozás tevékenységét érdemes tovább folytatni, mivel a gazdasági profit 0-nál nagyobb.

7.2. feladat

d)			
gazdasági költség: 23 100			a)
explicit költség	c)	el nem számolható implicit: 9600	
b)		számviteli profit: 16 200	
		normál profit: 9600	

- a) gazdasági profit = számviteli profit – normál profit = 16 200 – 9600 = 6600
 b) számviteli költség = gazdasági költség – el nem számolható implicit költség = 23 100 – 9600 = 13 500
 c) amortizáció = elszámolható implicit költség = gazdasági költség – (explicit költség + el nem számolható implicit költség) = 23 100 – (9900 + 9600) = 3600
 d) árbevétel = gazdasági költség + gazdasági profit = 23 100 + 6600 = 29 700
 e) összes implicit költség = elszámolható implicit költség + el nem számolható implicit költség = 3600 + 9600 = 13 200

7.3. feladat

- a) éves árubeszerzés: $250\,000 \times 12 = 3\,000\,000$ Ft/év
 b) feláldozott munkabér: $(210\,000 + 220\,000) \times 12 = 5\,160\,000$ Ft/év
 c) számviteli költség: $4\,140\,000 + 500\,000 = 4\,640\,000$ Ft/év
 explicit: $(95\,000 + 250\,000) = 4\,140\,000$ Ft/év
 elszámolható implicit (amortizáció): 500 000 Ft/év
 d) implicit költség: $500\,000 + 5\,200\,000 = 5\,700\,000$ Ft/év
 elszámolható implicit (amortizáció): 500 000 Ft/év
 el nem számolható implicit (feláldozott jövedelmek: kamat, munkabér): $4\,000\,000 \times 0,01 + 5\,160\,000 = 5\,200\,000$ Ft/év
 e) számviteli profit: $18\,000\,000 - 4\,640\,000 = 13\,360\,000$ Ft/év
 normál profit: 5 200 000 Ft/év
 f) gazdasági profit: $18\,000\,000 - (4\,140\,000 + 5\,700\,000) = 8\,160\,000$ Ft/év
 A vállalkozást megéri elindítani.

7.4. feladat

a)

Megnevezés	Január	Február	Március	Összesen
Tiramisu Cappuccino	412 800 Ft	438 600 Ft	406 350 Ft	1 257 750 Ft
Sütőtökös Latte Macchiato	319 700 Ft	312 750 Ft	284 950 Ft	917 400 Ft
Tonic Espresso	483 340 Ft	469 820 Ft	498 550 Ft	1 451 710 Ft
Mária Terézia kávé	540 600 Ft	559 680 Ft	580 350 Ft	1 680 630 Ft
Karamellás Latte Macchiato	452 200 Ft	487 900 Ft	523 600 Ft	1 463 700 Ft
Összesen	2 208 640 Ft	2 268 750 Ft	2 293 800 Ft	6 771 190 Ft

b)

Megnevezés	Január	Február	Március
Tiramisu Cappuccino	100,0%	106,3%	98,4%
Sütőtökös Latte Macchiato	100,0%	97,8%	89,1%
Tonic Espresso	100,0%	97,2%	103,1%
Mária Terézia kávé	100,0%	103,5%	107,4%
Karamellás Latte Macchiato	100,0%	107,9%	115,8%

c)

Megnevezés	Költségek	Költségek megoszlása
Anyag jellegű költségek		
alapanyagok beszerzése	680 000 Ft	26,1%
villanyszámla	88 600 Ft	3,4%
vízdíj	48 000 Ft	1,8%
gázsámla	96 000 Ft	3,7%
telefon- és internetdíj	38 000 Ft	1,5%
bankköltség	7350 Ft	0,3%
könyvelőnek fizetett díj	90 000 Ft	3,5%
Személyi jellegű költségek		
béreköltség	810 000 Ft	31,1%
szócho	105 300 Ft	4,0%
Értékcsökkenés		
gépek, berendezések értékcsökkenése	640 000 Ft	24,6%
Összesen	2 603 250 Ft	100,0%

A vállalkozás és az állam kapcsolata

1. feladat

1. Közvetlen vállalat szabályozás: ez közvetlenül a vállalkozás működésére hat, és olyan eszközöket foglal magában, mint az adók, a foglalkoztatási feltételek szabályozása, termékértékesítési és szolgáltatásnyújtási szabályok, valamint a vállalat alapításra és társasági formákra vonatkozó jogszabályi keretek.
2. Vállalkozói szabályozás: az egyes külső érintettekkel való viszony szabályozását jelenti. Ide tartoznak a versenyszabályozás (például a tisztességtelen verseny tilalma, fogyasztók megtévesztésének tilalma, gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma) és a környezetvédelmi szabályok.
3. A vállalat belüli viszonyok szabályozása: ez a vállalat belüli szereplőkre, úgymint/azaz a tulajdonosokra, a menedzserekre és az alkalmazottakra vonatkozó előírásokat foglalja magában.

2. feladat

- a)–H
- b)–I
- c)–H
- d)–I
- e)–H
- f)–I
- g)–H
- h)–H

3. feladat

Adófizetési kötelezettségek: a vállalkozás különböző adókat fizet az államnak, például társasági adót, helyi iparüzési adót, áfát és járulékokat, amelyek hozzájárulnak az állami bevételekhez.

Szabályozási és jogi kötelezettségek: a vállalkozás köteles betartani az állam által meghatározott jogszabályokat, például a munkaügyi, környezetvédelmi és fogyasztóvédelmi előírásokat.

Támogatások és pályázatok: az állam különböző támogatásokat és pályázati lehetőségeket kínál a vállalkozások számára, amelyek segíthetnek a fejlődésükben és beruházásaik finanszírozásában.

Engedélyek és engedélyeztetés: bizonyos tevékenységek végzéséhez a vállalkozásnak engedélyt kell kérnie az államtól (például építési engedély, kereskedelmi engedélyek), ami az állam és a vállalkozás közötti közvetlen kapcsolatot hoz létre.

Szociális és munkajogi kapcsolatok: az állam szabályozza a munkaügyi viszonyokat és a minimálbérnek, valamint a munkajogi szabályoknak a betartását, amelyek befolyásolják a vállalkozás és az alkalmazottak kapcsolatát.

Közbeszerzési lehetőségek: az állam a közbeszerzési eljárásokon keresztül lehetőséget biztosít a vállalkozásoknak arra, hogy állami projekteken, beszerzéseken dolgozzanak, ami bevételi forrást jelenthet a vállalatok számára.

Szankciók és ellenőrzések: az állam különböző szervezetei (például adóhatóság, munkaügyi felügyelet) rendszeresen ellenőrizhetik a vállalkozások működését, és szankciókat szabhatnak ki jogszabálysértés esetén.

4. feladat

Egy vállalkozás működését többféle adó terhelheti, amelyek közül a legfontosabbak:

- Társasági adó (TAO): ez a vállalkozások nyereségére kivetett adó, amely a társaság adóköteles jövedelme alapján számítható.
- Helyi iparüzési adó (HIPA): az önkormányzatok által kivetett adó, amely a vállalkozás helyben végzett tevékenysége után fizetendő, és jellemzően a vállalkozás árbevételéből számított alapra vetítik.
- Általános forgalmi adó (ÁFA): a termékek és szolgáltatások értékesítése után fizetendő forgalmi adó, amelyet a vállalkozások beszednek és továbbítanak az államnak.
- Személyi jövedelemadó (SZJA): amennyiben a vállalkozás egyéni vállalkozóként működik, a vállalkozóként megszerzett jövedelme, vállalkozói kivétje után személyi jövedelemadót fizet.
- Kisvállalati adó (KIVA): egy választható, egyszerűsített adózási forma kis- és középvállalkozások számára, amely kiválthatja a társasági adót és a szociális hozzájárulási adót.
- Kisadózó vállalkozások tételes adója (KATA): egy választható adózási forma, amely tételes havi adó megfizetése mellett kiváltja az SZJA-t és a szociális hozzájárulási adót bizonyos vállalkozások számára.
- Szociális hozzájárulási adó (SZOCHO): a munkavállalók bére után fizetett adó, amelyet a munkáltató fizet meg az államnak.
- Rehabilitációs hozzájárulás: azok a vállalkozások, amelyek létszáma meghalad egy bizonyos határt, de nem foglalkoztatnak elég megváltozott munkaképességű személyt, kötelesek rehabilitációs hozzájárulást fizetni.
- Gépjárműadó: amennyiben a vállalkozás járművet tart fenn, köteles gépjárműadót fizetni.
- Illetékek és egyéb díjak: bizonyos tevékenységek, engedélyek, hatósági eljárások után a vállalkozások illetékeket vagy díjakat fizethetnek.

Ezek az adók különböző módon és arányban terhelhetik a vállalkozást, attól függően, hogy milyen tevékenységet végez, mekkora a nyeresége, és milyen adózási formát választ.

5. feladat

5. 1. feladat

		a) Kedves Kitti	b) Szép Szilvia	c) Erős Elek	d) Aranyos Anna	e) Derús Dóra	f) Boldog Beáta
Bruttó bér		380 000 Ft	410 000 Ft	570 000 Ft	696 000 Ft	478 000 Ft	388 600 Ft
személyi kedvezmény						107 600 Ft	107 600 Ft
első házások kedvezménye			33 335 Ft				
családi kedvezmény		133 340 Ft	133 340 Ft	533 320 Ft	533 320 Ft	133 340 Ft	
adóalap		246 660 Ft	243 325 Ft	36 680 Ft	162 680 Ft	237 060 Ft	281 000 Ft
levonandó SZJA előleg	15%	36 999 Ft	36 499 Ft	5 502 Ft	24 402 Ft	35 559 Ft	42 150 Ft
levonandó társadalombiztosítási járulék	18,5%	70 300 Ft	75 850 Ft	105 450 Ft	128 760 Ft	88 430 Ft	71 891 Ft
Összes levonás		107 299 Ft	112 349 Ft	110 952 Ft	153 162 Ft	123 989 Ft	114 041 Ft
NETTÓ BÉR		272 701 Ft	297 651 Ft	459 048 Ft	542 838 Ft	354 011 Ft	274 559 Ft
SZOCHO	13,0%	49 400 Ft	53 300 Ft	74 100 Ft	90 480 Ft	62 140 Ft	50 518 Ft

Személyi kedvezmény: minimálbér 1/3-a 100 Ft-ra kerekítve: $322\,800 / 3 = 107\,600$ Ft

5.2. feladat

1.

Gazdasági szereplő	Beszerzési ár áfával	Nettó eladási ár	Bruttó eladási ár	Levonható áfa	Fizetendő áfa	Költségvetéssel elszámolandó áfa
Kistermelő	–	1350	1715	–	365	365
Gyártó	1715	1750	2223	365	473	108
Nagykereskedő	2223	2460	3124	473	664	191
Kiskereskedő	3124	3341	4243	664	902	238

2.

Gazdasági szereplő	Beszerzési ár áfával	Nettó eladási ár	Bruttó eladási ár	Levonható áfa	Fizetendő áfa	Költségvetéssel elszámolandó áfa
Kistermelő	–	10 000	11 800	–	1800	1800
Gyártó	11 800	12 000	14 160	1800	2160	360
Nagykereskedő	14 160	15 000	17 700	2160	2700	540
Kiskereskedő	17 700	20 000	23 600	2700	3600	900

3.

Gazdasági szereplő	Beszerzési ár áfával	Nettó eladási ár	Bruttó eladási ár	Levonható áfa	Fizetendő áfa	Költségvetéssel elszámolandó áfa
Kistermelő	–	10 000	10 500	–	500	500
Gyártó	10 500	12 500	13 125	500	625	125
Nagykereskedő	13 125	14 800	15 540	625	740	115
Kiskereskedő	15 540	18 000	18 900	740	900	160

4.

a)

Megnevezés	Egység	Mennyiség	Nettó egységár	Nettó összeg	Áfakulcs	Áfa összege	Bruttó összeg
Hűtőmágnes	db	30	490	14 700	27%	3969	18 669
Kulcstartó	db	30	850	25 500	27%	6885	32 385
Falinaptár	db	30	1200	36 000	27%	9720	45 720
Bögre	db	30	2400	72 000	27%	19 440	91 440
Ajándék könyv	db	30	1800	54 000	5%	2700	56 700

b)

	27%-os áfakulcs	5%-os áfakulcs
Nettó érték összesen	148 200	54 000
Az áfa összege	40 014	2700
Bruttó érték összesen	188 214	56 700
A számla végösszege	244 914	

c) Kettőszáznegyvennégyezer-kilencszáztizennégy.

5.

a)

Megnevezés		Áfa nélküli ellenérték (Ft)	Áfa		Áfával növelt ellenérték (Ft)
			%	Ft	
1.	Könyv beszerzése adómentes tevékenységhez	500 000	5	25 000	525 000
2.	Gyógykozmetikumok értékesítése	1 562 963	27	422 000	1 984 963
3.	Kiszámlázott oktatás ellenértéke	3 620 000	TAM	0	3 620 000
4.	Anyag beszerzése	2 370 370	27	640 000	3 010 370
5.	Értékesített késztermékek	6 000 000	18	1 080 000	7 080 000
6.	Személytaxis igénybevétele	208 819	27	56 381	265 200

5.3. feladat

a) Pipacs Kft.

adatok E Ft-ban		
Adózás előtti eredmény	12 580	12 580
Adózás előtti eredményt növelő tételek összege:	3650	
Adózás előtti eredményt csökkentő tételek összege:	4800	
Korrigált adóalap:	11 430	
Fizetendő társasági adó (9%):	1029	-1029
Adózott eredmény:		= 11 551

b) Szegfű Bt.

adatok E Ft-ban		
Adózás előtti eredmény	18 650	18 650
Adózás előtti eredményt növelő tételek összege:	8652	
Adózás előtti eredményt csökkentő tételek összege:	9560	
Korrigált adóalap:	17 742	
Fizetendő társasági adó (9%):	1597	-1597
Adózott eredmény:		= 17 053

c) Liliom Kft.

adatok E Ft-ban		
Adózás előtti eredmény	58 690	58 690
Adózás előtti eredményt növelő tételek összege:	9480	
Adózás előtti eredményt csökkentő tételek összege:	13 560	
Korrigált adóalap:	54 610	
Fizetendő társasági adó (9%):	4915	-4915
Adózott eredmény:	53 775	= 53 775

d) Rózsa Zrt.

	adatok E Ft-ban	
Adózás előtti eredmény	250 236	250 236
Adózás előtti eredményt növelő tételek összege:	6520	
Adózás előtti eredményt csökkentő tételek összege:	11 230	
Korrigált adóalap:	245 526	
Fizetendő társasági adó (9%):	22 097	-22 097
Adózott eredmény:	228 139	= 228 139

5.4. feladat

a)

Éves nettó árbevétel 14 500 000 Ft

Költségek 7 770 000 Ft
 anyagköltség 7 000 000 Ft
 eladott áruk beszerzési értéke 120 000 Ft
 alvállalkozónak fizetett összeg 250 000 Ft
 kutatásfejlesztésre fordított összeg 400 000 Ft
 Adóalap 6 730 000 Ft

Számított adó 134 600 Ft

b)

Éves nettó árbevétel 15 800 000 Ft

Költségek 6 420 000 Ft
 anyagköltség 5 100 000 Ft
 eladott áruk beszerzési értéke 840 000 Ft
 alvállalkozónak fizetett összeg 180 000 Ft
 kutatásfejlesztésre fordított összeg 300 000 Ft
 Adóalap 9 380 000 Ft

Számított adó 187 600 Ft

c)

Éves nettó árbevétel 25 460 000 Ft

Költségek 16 736 000 Ft
 anyagköltség 13 256 000 Ft
 eladott áruk beszerzési értéke
 alvállalkozónak fizetett összeg 3 180 000 Ft
 kutatásfejlesztésre fordított összeg 300 000 Ft
 Adóalap 8 724 000 Ft

Számított adó 174 480 Ft

4. Állam

Az állam jogi szabályozó szerepe

1. feladat

Az állam által kikényszeríthető magatartási szabályok összessége.

2. feladat

Jogszabály: Olyan magatartási előírás, amely útmutatást ad az egyén számára, hogy különböző helyzetekben miként viselkedjen, milyen cselekedeteket végezzen el vagy kerüljön el.

Jogi norma: A jog alapvető, önálló egysége; általánosan megfogalmazott magatartási szabály, amelynek betartását az állami közhatalom közérdekből kényszerítőeszközökkel is biztosítja.

3. feladat

Jellemző	Társadalmi norma	Jogi norma
Létrejötté	Társadalmi csoportok által kialakított	Az állam jogi intézményei hozzák létre
Tartalom	Sokféle jelentésben értelmezhető	Pontosan megfogalmazott
Kikényszerítés módja	Betartását a társadalom ereje kényszeríti ki	Az állam hatósági eszközökkel kényszeríti ki
Megismerhetőség	Íratlan	Írásos formában rögzített
Egyéb jellemzők	A társadalmi csoport normarendszeréhez igazodik	A társadalom széles körű érdekeit képviseli

4. feladat

Fentről lefele:

1. Alaptörvény
2. Törvények
3. Kormányrendelet / Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete
4. Miniszteri rendelet
5. Az önálló szabályozószerv vezetőjének rendelete
6. Önkormányzati rendelet

5. feladat

Elfogadás: 2011. április 18.

Hatálybalépés: 2012. január 1.

6. feladat

Jogforrás	
Jogszabály	Jogalkotó szerv
Törvény	Országgyűlés
Kormányrendelet	Kormány
Miniszterelnöki rendelet	Miniszterelnök
Miniszteri rendelet	Miniszter
A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete	A Magyar Nemzeti Bank elnöke
Az önálló szabályozószerv vezetőjének rendelete	Pl.: a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság vezetője
Önkormányzati rendelet	Önkormányzat képviselő-testülete
A Honvédelmi Tanács rendkívüli állapot idején kiadott rendelete	Honvédelmi Tanács
A köztársasági elnök szükségállapot idején kiadott rendelete	Köztársasági elnök

7. feladat

Nemzeti hitvallás

Alapvetés

Társadalmi hitvallás

Szabadság és felelősség

Az állam

Nyitó rendelkezések

Különleges jogrend

Záró és vegyes rendelkezések

8. feladat

Magyar Közlöny

9. feladat

A munkaszerződés egy olyan írásos megállapodás a munkáltató és a munkavállaló között, amely rögzíti a munkaviszony feltételeit. Tartalmazza a munkavállaló által végzendő feladatokat, a munkavégzés helyét, idejét, a munka díjazását, valamint a munkáltató és a munkavállaló jogait és kötelezettségeit. A munkaszerződés célja, hogy egyértelmű kereteket biztosítson a felek közötti együttműködéshez, és meghatározza a jogi alapot a munkaviszony fennállása alatt.

10. feladat

- a) Közös megegyezéssel: A munkáltató és a munkavállaló közösen, kölcsönös egyetértés alapján szüntetik meg a munkaviszonyt.
- b) Felmondással:
 - Rendes felmondás: A munkáltató vagy a munkavállaló egyoldalúan, a jogszabályban előírt felmondási idő betartásával megszünteti a munkaviszonyt.
 - Azonnali hatályú felmondás: Rendkívüli esetekben alkalmazható, ha a másik fél súlyos kötelezettség-szegést követ el, vagy olyan magatartást tanúsít, amely ellehetetleníti a munkaviszony fenntartását.

11. feladat

- 1.–a)
- 2.–a)
- 3.–b)
- 4.–a), b), d)

12. feladat

- a)–H
- b)–H
- c)–I
- d)–H
- e)–H

13. feladat

- 1.–b)
- 2.–a)
- 3.–f)
- 4.–d)
- 5.–e)
- 6.–c)

14. feladat

Ingtatlanok: például **földterületek, épületek**, illetve minden olyan dolog, ami tartósan egybe van építve (elválaszthatatlanul) a földdel.

Ingtatlanhoz nem kötött ingóságok: minden olyan dolog, ami mozgatható, például **autók, bútorok, készpénz, értékpapírok**.

Szellemi alkotások: bár ezek nem kézzelfogható tárgyak, a jogi rendszer szellemi termékeket, például **szabadalmakat, szerzői jogokat, védjegyeket**, szintén tulajdonként kezel.

Birtoklás joga: a tulajdonos jogosult a dolog feletti **tényleges hatalom** gyakorlására.

Rendelkezési jog: a tulajdonos jogosult a dologgal kapcsolatosan **jogügyletet** kötni, például **eladhatja, megterhelheti** vagy **elajándékozhatja** azt.

Bankrendszer a mai gazdaságban

1. feladat

- 1.-a)
- 2.-d)
- 3.-a)
- 4.-d)

2. feladat

1. A Magyar Nemzeti Bank legfontosabb feladata a monetáris politika irányítása és a pénzügyi stabilitás fenntartása.
2. D)
3. Hamis. (A bankrendszer felügyeletét a Magyar Nemzeti Bank és a Pénzügyi Békéltető Testület látja el.)
4. Igaz.
5. A digitális átalakulás a magyar bankrendszerre jelentős hatással van, mivel új lehetőségeket kínál a pénzügyi szolgáltatások terén, ugyanakkor kihívások elé állítja a bankokat a versenyképesség és az ügyfélszolgálat terén. A bankoknak folyamatosan alkalmazkodniuk kell az új technológiákhoz, mint például a fintech megoldásokhoz.

3. feladat

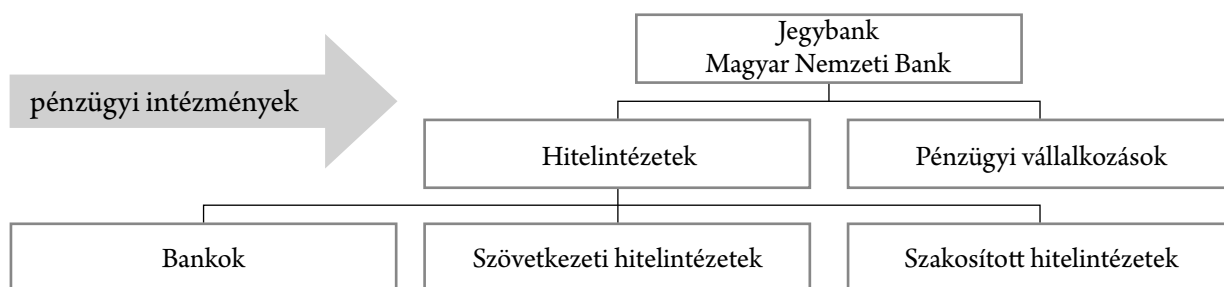
Egyszintű bankrendszer: egyszerűbb, egyetlen banki szint van, a központi bank közvetlen kapcsolatban áll a gazdálkodó alanyokkal, tehát vezeti számláikat, és hitelt folyósít számukra.

Kétszintű bankrendszer: két szint van (központi bank és kereskedelmi bankok), a központi bank az ügyfelekkel közvetve, a kereskedelmi bankokon keresztül áll kapcsolatban. A bankrendszer második szintjén álló bankok foglalkoznak közvetlenül a gazdaság szereplőinek kiszolgálásával, ezért nevezzük őket kereskedelmi (üzleti) bankoknak.

4. feladat

Egyéni megoldás.

5. feladat

Kétszintű bankrendszer 1987. január 1-jétől van Magyarországon.

6. feladat

- a)–H
- b)–I
- c)–H
- d)–H

Államháztartás, az állam bevételei és kiadásai, a nemzetgazdaság ágazati rendszere

1. feladat

- 1.-b)
- 2.-a)
- 3.-d)
- 4.-h)
- 5.-i)
- 6.-c)
- 7.-e)
- 8.-f)
- 9.-j)
- 10.-g)

2. feladat

Az állam feladatainak ellátásához szükséges „pénztárcát” államháztartásnak hívjuk. A feladatok sokrétűek: jelentkezhetnek központilag (országosan), különböző régiókban, megyékben vagy kisebb városokban, falvakban, településeken. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján az államháztartás a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adat- szolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere.

Az államháztartási gazdálkodás részét képezi minden olyan tevékenység, amely az államháztartás vagyonát hasznosítja, vagy amelyet folyó államháztartási bevételekből finanszíroznak.

Az államháztartás egy ország gazdasági és pénzügyi rendszere, amely magában foglalja az állami bevételek és kiadások kezelését, a költségvetés készítését, végrehajtását és ellenőrzését. Az államháztartás célja, hogy biztosítsa az állami szolgáltatások finanszírozását, fenntartja a közszolgáltatásokat, és hozzájárul a gazdasági stabilitáshoz.

3. feladat

Bevételek: jövedelemadók, általános forgalmi adó, társadalombiztosítási járulékok, illetékek, kormányzati vagyon bérbeadásából származó pénz, állami vállalatok nyeresége, uniós támogatások, külföldi befektetések

Kiadások: szociális juttatások, közszolgáltatások, kormányzati intézmények fenntartása, nemzetközi támogatások, adósságszolgálat, infrastrukturális fejlesztések

4. feladat

- 1.-c)
- 2.-b)
- 3.-a)
- 4.-e)
- 5.-f)
- 6.-d)
- 7.-i)
- 8.-j)
- 9.-g)
- 10.-h)

5. feladat

- 1.-b)
- 2.-c)

6. feladat

SNA-mutató rövidítése	SNA mutató megnevezése
GDP	Bruttó hazai termék.
GNDI	Bruttó nemzeti rendelkezésre álló jövedelem.
NNI	Nettó nemzeti jövedelem.
GNI	Bruttó nemzeti jövedelem.
NNDI	Nettó nemzeti rendelkezésre álló jövedelem.
NDP	Nettó hazai termék.
GO	Bruttó kibocsátás.

7. feladat

- 1.-b)
- 2.-a)
- 3.-c)
- 4.-d)

8. feladat

Munkanélküli: Az a személy, akinek nincsen munkája, de szeretne munkát vállalni, ezért folyamatosan jelen van a munkaerőpiacon.

Foglalkoztatott: Az a személy, aki az adott időszakban bejelentett munkaviszonnyal rendelkezik.

Önkéntes munkanélküliség: Az aktív népesség azon része, akik saját maguk választják a munkanélküliséget.

Kényszerű munkanélküliség: Ha a munkaerőpiacon a munkaerő-kínálat nagyobb, mint a munkaerő kereslete.

Aktív népesség: Idetartoznak azok, akik az adott piaci körülmények között hajlandók munkát vállalni.

Inaktív népesség: Azok, akik az adott piaci körülmények mellett nem akarnak munkát vállalni.

9. feladat

9.1. feladat

a) Az egy főre jutó GDP tehát egy értéket ad, ami azt fejezi ki, hogy ha a GDP minden lakosra egyformán jutna, mekkora lenne az „egy főre jutó” jövedelem. Ez az érték egy elméleti átlagot jelent, így nem tükrözi a tényleges egyenlőtlenségeket, például a vagyoni különbségeket vagy a szegénységi arányokat. Az egy főre jutó GDP egy ország gazdasági fejlettségének és jólétének egyik mérőszáma. Magasabb egy főre jutó GDP esetén általában magasabb életszínvonalra és jobb megélhetési feltételekre lehet következtetni.

Az egy főre jutó GDP különböző országok gazdaságainak összehasonlítására is alkalmas, mivel így a népesség nagyságából fakadó különbségek kiszűrhetők. Egy nagy népességű ország gazdasági teljesítménye sokkal nagyobb lehet, mint egy kisebb országé, ám ha ezt lakosságra vetítjük, kiderülhet, hogy az egy főre jutó jólét hasonló, vagy akár különböző.

b) Ha a negyedéves volumenváltozás negatív érték, az arra utal, hogy a gazdaság teljesítménye csökkent, az országban kevesebb terméket és szolgáltatást állítottak elő, mint az előző negyedévben. A pozitív GDP-volumenváltozás gazdasági növekedést mutat az előző negyedévhez képest, ami kedvező a gazdaság számára, mivel nagyobb termelési és foglalkoztatási szintet jelez.

c)

Év	HUF	Vdb	Vdl
2013	3 073 449	100,0%	-
2014	3 338 416	108,6%	108,6%
2015	3 570 691	116,2%	107,0%
2016	3 720 573	121,1%	104,2%
2017	4 044 095	131,6%	108,7%
2018	4 486 880	146,0%	110,9%
2019	4 944 958	160,9%	110,2%
2020	5 047 120	164,2%	102,1%
2021	5 768 599	187,7%	114,3%
2022	6 888 612	224,1%	119,4%
2023	7 827 892	254,7%	113,6%

9.2. feladat

Nettó hazai termék (NDP = GDP – Amortizáció): $1500 - 200 = 1300$ milliárd egység

Bruttó nemzeti jövedelem (GNI = GDP + (külföldről származó jövedelem – külföldre átutalt jövedelem):
 $1500 + (50 - 20) = 1530$ milliárd egység

Nettó nemzeti jövedelem (NNI = GNI – Amortizáció): $1530 - 200 = 1330$ milliárd egység

Bruttó nemzeti rendelkezésre álló jövedelem (GNDI = GNI + (külföldről kapott transzfer – külföldre utalt transzfer): $1530 + (30 - 10) = 1550$ milliárd egység

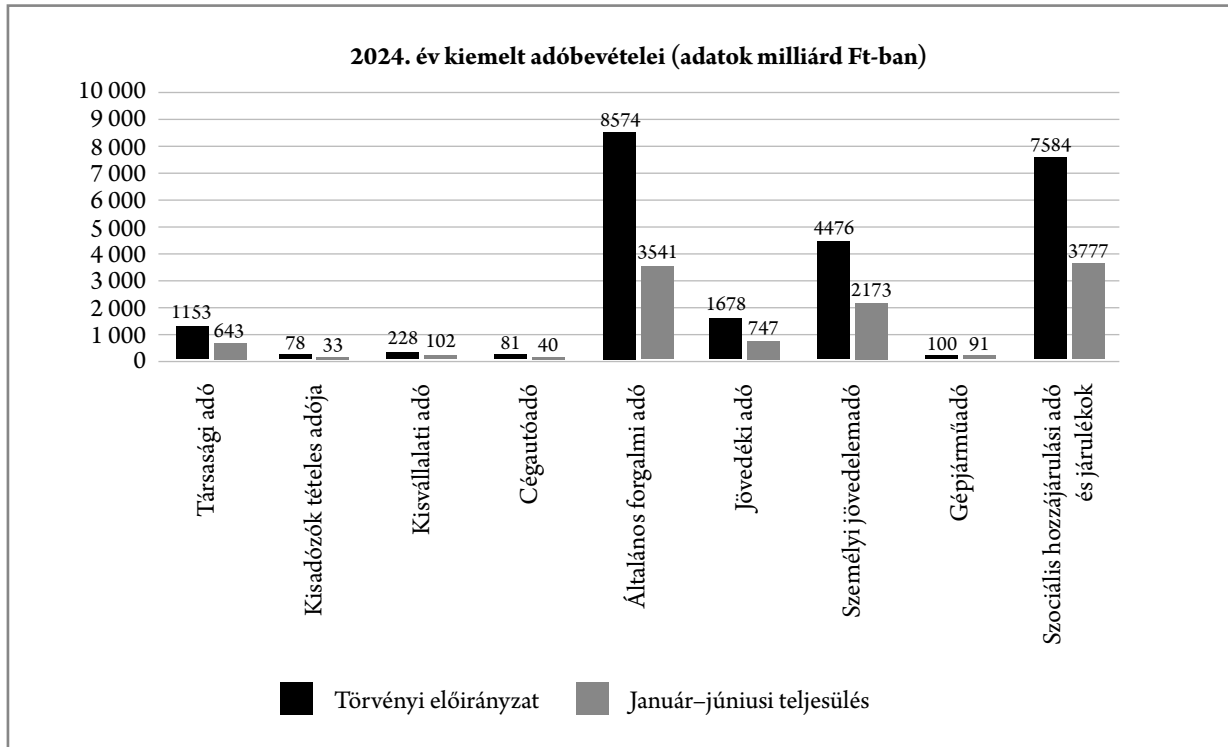
Nettó nemzeti rendelkezésre álló jövedelem (NNDI = GNDI – Amortizáció): $1550 - 200 = 1350$ milliárd egység

9.3. feladat

a)

Bevétel megnevezése	Törvényi előirányzat (A)	Január–júniusi teljesülés (B)	Előirányzat százaléka (C)	Január–júniusi teljesülés megoszlása
Társasági adó	1153	643	55,8%	5,7%
Kisadózók tételes adója	78	33	42,3%	0,3%
Kisvállalati adó	228	102	44,7%	0,9%
Cégautóadó	81	40	49,4%	0,4%
Általános forgalmi adó	8574	3541	41,3%	31,8%
Jövedéki adó	1678	747	44,5%	6,7%
Személyi jövedelemadó	4476	2173	48,5%	19,5%
Gépjárműadó	100	91	91,0%	0,8%
Szociális hozzájárulási adó és járulékok	7584	3777	49,8%	33,9%
Központi alrendszer adó- és járulékbefvételei összesen	23 952	11 147	46,5%	100,0%

b)

9.4. feladat

1. Bruttó hazai termék (GDP):

$$\text{GDP} = \text{Bruttó kibocsátás} - \text{termelő fogyasztás} \rightarrow \text{GDP} = 1000 - 400 = 600 \text{ szirmocska}$$

2. Nettó hazai termék (NDP):

$$\text{NDP} = \text{GDP} - \text{Amortizáció} \rightarrow \text{NDP} = 600 - 80 = 520 \text{ szirmocska}$$

3. Bruttó nemzeti jövedelem (GNI):

$$\text{GNI} = \text{GDP} + (\text{külföldről származó jövedelem} - \text{külföldre átutalt jövedelem}) \rightarrow$$

$$\text{GNI} = 600 + (90 - 110) = 600 - 20 = 580 \text{ szirmocska}$$

4. Nettó nemzeti jövedelem (NNI):

$$\text{NNI} = \text{GNI} - \text{Amortizáció} \rightarrow \text{NNI} = 580 - 80 = 500 \text{ szirmocska}$$

5. Bruttó nemzeti rendelkezésre álló jövedelem (GNDI):

$$\text{GNDI} = \text{GNI} + (\text{külföldről kapott transzfer} - \text{külföldre utalt transzfer}) \rightarrow$$

$$\text{GNDI} = 580 + (40 - 70) = 580 - 30 = 550 \text{ szirmocska}$$

6. Nettó nemzeti rendelkezésre álló jövedelem (NNDI):

$$\text{NNDI} = \text{GNDI} - \text{Amortizáció} \rightarrow \text{NNDI} = 550 - 80 = 470 \text{ szirmocska}$$

$$\text{GNI új} = 600 + (90 - 200) = 600 - 110 = 490 \text{ szirmocska}$$

$$\text{NNI új} = 490 - 80 = 410 \text{ szirmocska}$$

$$\text{GNDI új} = 490 + (40 - 70) = 490 - 30 = 460 \text{ szirmocska}$$

$$\text{NNDI új} = 460 - 80 = 380 \text{ szirmocska}$$

Mutató	Eredeti érték	Új érték
GDP	600	600
NDP	520	520
GNI	580	490
NNI	500	410
GNDI	550	460
NNDI	470	380

9.5. feladat

1.

SNA-mutatók értéke:

1. Bruttó hazai termék (GDP):

$$\text{GDP} = \text{Bruttó kibocsátás} - \text{termelő fogyasztás} \rightarrow \text{GDP} = 1200 - 480 = 720 \text{ virágdukát}$$

2. Nettó hazai termék (NDP):

$$\text{NDP} = \text{GDP} - \text{Amortizáció} \rightarrow \text{NDP} = 720 - 70 = 650 \text{ virágdukát}$$

3. Bruttó nemzeti jövedelem (GNI):

$$\text{GNI} = \text{GDP} + (\text{külföldről származó jövedelem} - \text{külföldre átutalt jövedelem}) \rightarrow$$

$$\text{GNI} = 720 + (100 - 150) = 720 - 50 = 670 \text{ virágdukát}$$

4. Nettó nemzeti jövedelem (NNI):

$$\text{NNI} = \text{GNI} - \text{Amortizáció} \rightarrow \text{NNI} = 670 - 70 = 600 \text{ virágdukát}$$

5. Bruttó nemzeti rendelkezésre álló jövedelem (GNDI):

$$\text{GNDI} = \text{GNI} + (\text{külföldről kapott transzfer} - \text{külföldre utalt transzfer}) \rightarrow$$

$$\text{GNDI} = 670 + (60 - 85) = 670 - 25 = 645 \text{ virágdukát}$$

6. Nettó nemzeti rendelkezésre álló jövedelem (NNDI):

$$\text{NNDI} = \text{GNDI} - \text{Amortizáció} \rightarrow \text{NNDI} = 645 - 70 = 575 \text{ virágdukát}$$

2.

Külföldre átutalt jövedelmek növekedése után új mutatók:

1. $\text{GNI új} = 720 + (100 - 220) = 600 \text{ virágdukát}$

2. $\text{NNI új} = 600 - 70 = 530 \text{ virágdukát}$

3. $\text{GNDI új} = 600 + (60 - 85) = 575 \text{ virágdukát}$

4. $\text{NNDI új} = 575 - 70 = 505 \text{ virágdukát}$

3.

Mutató	Eredeti érték	Új érték
GDP	720	720
NDP	650	650
GNI	670	600
NNI	600	530
GNDI	645	575
NNDI	575	505

5. Külföld

1. feladat

1. Magyarország nyitott gazdaság, mert jelentős kapcsolatban áll a nemzetközi piacokkal, exportál, importál, és külföldi beruházásokat fogad be.
2. A valuta egy külföldi pénznem kézzel fogható formája (pl. euró bankjegy), míg a deviza külföldi pénznemre szóló számlakövetelés vagy átutalási jog, amelyet nem birtokolnak fizikailag.
3. A deviza- és valutapiac lehetővé teszi Magyarországnak számára, hogy hozzáférjen a különböző külföldi pénznemekhez, amelyek szükségesek a nemzetközi kereskedelemhez és pénzügyi tranzakciókhoz.
4. A forint árfolyama a devizapiac kereslete és kínálata alapján alakul.
5. Az uniós tagság lehetővé teszi Magyarországnak számára a szabad kereskedelmet, és hozzáférést biztosít az uniós forrásokhoz.

2. feladat

- a)–I
- b)–I
- c)–H
- d)–I
- e)–H

3. feladat

- 1.–b)
- 2.–c)
- 3.–b)
- 4.–a)
- 5.–a)

4. feladat

- 1.–c)
- 2.–b)
- 3.–e)
- 4.–a)
- 5.–d)

5. feladat

5.1. feladat

1. $150\,000 / 412 = 364,08$ EUR (a valutaadási árfolyamot kell alkalmazni, mert készpénzvásárlás történik)
2. $150\,000 / 410 = 365,85$ EUR (devizaadási árfolyamot kell alkalmazni, mivel a tranzakció bankszámlák között történik)
3. $200 \times 400 = 80\,000$ HUF (valutavételi árfolyamot kell alkalmazni, mivel készpénzes visszaváltásról van szó)
4. $150 \times 410 = 61\,500$ HUF (bankkártyás vásárláskor a bankok devizaadási árfolyamot alkalmaznak, mivel a fizetés bankszámláról történik)

5.2. feladat

1. $50\,000 \times 403 = 20\,150\,000$ Ft
2. $30\,000 \times 414 = 12\,420\,000$ Ft
3. $25\,000 \times 412 = 10\,300\,000$ Ft
4. $20\,000 \times 401 = 8\,020\,000$ Ft

5.3. feladat

1. Bevétel:
kezdeti árfolyam: $100\,000 \times 400 = 40\,000\,000$ Ft
új árfolyam: $100\,000 \times 410 = 41\,000\,000$ Ft
2. Alapanyag beszerzése:
kezdeti árfolyam: $80\,000 \times 400 = 32\,000\,000$ Ft
új árfolyam: $80\,000 \times 410 = 32\,800\,000$ Ft
3. Bevétel – ráfordítás:
kezdeti árfolyam: $40\,000\,000 - 32\,000\,000 = 8\,000\,000$ Ft
új árfolyam: $41\,000\,000 - 32\,800\,000 = 8\,200\,000$ Ft
Az export és import egyenlege az árfolyamváltozás hatására 200 000 Ft-tal javult.
4. Az árfolyam emelkedése azt jelenti, hogy ugyanannyi euróért több forintot kell fizetni. Ez azt mutatja, hogy a forint gyengült az euróhoz képest.
A forint gyengülésével a külföldi deviza (euró) értéke nő forintban kifejezve. Ez az exportőrök számára előnyös lehet, mert az euróban kapott bevételükért több forintot kapnak. Az importőrök számára viszont hátrányos, mert a külföldről vásárolt árukért és szolgáltatásokért több forintot kell fizetni.
5. A vállalkozás számára az árfolyam emelkedése 1 000 000 Ft többletbevételt eredményezett, ugyanakkor csak 800 000 Ft többletköltséget. A vállalkozás eredménye 200 000 Ft-tal nőtt.

Gyakorlati vizsga – Esettanulmány

1. feladat

Termék megnevezése	Eladási ár (Ft/db)	Első negyedévben eladott mennyiség (db)	Második negyedévben eladott mennyiség (db)	Első negyedév árbevétele (Ft)	Második negyedév árbevétele (Ft)	Az árbevétel változása (első negyedév = 100%)
Levendulás teafőző	12 300	150	147	1 845 000	1 808 100	98,00%
Levendulás kenyértartó	9 500	208	235	1 976 000	2 232 500	112,98%
Levendulás teáskészlet	8 400	321	304	2 696 400	2 553 600	94,70%
Levendulás reggeliző tálca	9 200	231	261	2 125 200	2 401 200	112,99%
Levendulás szeretetlámpa	10 000	116	108	1 160 000	1 080 000	93,10%
Levendulás ajándékdoboz	13 500	92	97	1 242 000	1 309 500	105,43%
Ametiszt garnitúra díszdobozban	12 800	96	102	1 228 800	1 305 600	106,25%
Szappanvirág szett	9 850	104	87	1 024 400	856 950	83,65%
Levendulás falióra	6 200	158	162	979 600	1 004 400	102,53%
Gravírozott kulacs	7 000	255	275	1 785 000	1 925 000	107,84%
Összes értékesítés		1 731	1 778	16 062 400	16 476 850	
Átlagos értékesítés		173	178	1 606 240	1 647 685	
Legtöbb értékesítés		321	304	2 696 400	2 553 600	
Legkevesebb értékesítés		92	87	979 600	856 950	

Értékelési szempont		Elérhető pontszám
Táblázat	adatok begépelése	1 pont
	formázása	1 pont
Függvények	SZUM, ÁTLAG: 0,5-0,5 p	1 pont
	MIN, MAX: 0,5-0,5 p	1 pont
Képletek	helyes számolás	2 pont
	abszolút címezés	2 pont
	másolás	1 pont
Munkalap elnevezése, mentése		1 pont
Összesen		10 pont

2. feladat

Megnevezés	Első negyedév (Ft)	Második negyedév (Ft)
Árbevétel	23 258 000	25 700 090
Költségek	20 970 306	23 578 641
Alapanyagok beszerzése	12 560 000	15 260 400
Villanyszámla	256 860	250 695
Vízdíj	76 368	76 368
Gázzámla	123 940	38 040
Telefon és internet	22 350	22 350
Bankköltség	13 800	13 800
Könyvelő díj	114 000	114 000
Béreköltség	6 627 600	6 627 600
Bérbírálat (SZOCHO)	861 588	861 588
Műszaki berendezések értékcsökkenése	313 800	313 800
Anyagjellegű költségek	13 167 318	15 775 653
Személyi jellegű költségek	7 489 188	7 489 188
Értékcsökkenés	313 800	313 800
Eredmény	2 287 694	2 121 449

Értékelési szempont	Elérhető pontszám
Táblázat felvitele	2 pont
Táblázat formázása	2 pont
Az üres cellák kitöltése (számolása) cellánként 0,5 pont	5,5 pont
Munkalap elnevezése	0,5 pont
Összesen	10 pont

3. feladat

MUNKASZERZŐDÉS

amely létrejött egyrészről a(z) **Levendula Kft.**,

Székhely: **7100 Szekszárd, Napraforgó u. 28.**

Céjegyzékszám: 01-10-045896

Adószám: 10532145-2-17

társaság, mint munkáltató, másrészről

Név: **Minta Réka**

Cím: **7100 Szekszárd, Virág u. 23.**

Születési hely, idő: **Pécs, 1991. 07. 25.**

Anyja neve: **Példa Panna**

TAJ szám: **018 716 615**

Adóazonosító jel: **8418430050**

mint munkavállaló között, az alábbi feltételekkel:

1. A munkáltató és a munkavállaló megállapodnak abban, hogy a munkáltató a munkavállalót **2026. január 26.** napjától kezdődően, határozatlan időtartamú munkajogviszony keretében foglalkoztatja, a jelen munkaszerződésbe foglaltak szerint.
2. A munkáltató és a munkavállaló megállapodnak abban, hogy a munkavállaló munkaköre: **számviteli ügyintéző**
A munkáltató és a munkavállaló egybehangzóan kijelentik, hogy a munkáltató a munkaszerződés megkötését megelőzően ismertette a munkavállalóval a munkakörébe tartozó feladatokat. A munkáltató a szerződés megkötésével egyidejűleg átadja a munkavállaló számára a munkaköri leírását.
3. A munkáltató és a munkavállaló megállapodnak abban, hogy a munkavállaló havi bruttó személyi alapbére: **378 600 Ft**
4. A heti munkaidő **40 óra.**
5. A munkáltató és a munkavállaló megállapodnak abban, hogy a munkavállaló munkavégzésének helye: **7100 Szekszárd, Napraforgó u. 28.**

6. A munkáltató tájékoztatja a munkavállalót, hogy vele szemben a munkáltatói jogkör gyakorlására Levendula Léna ügyvezető jogosult.
7. A munkáltató és a munkavállaló **90** nap próbaidőben állapodnak meg.
8. A munkavállaló kijelenti, hogy a munkaszerződés megkötésével egyidejűleg a munkáltató tájékoztatta a 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről 46. § (1) bekezdésében felsorolt feltételekről.
9. A jelen munkaszerződésben nem szabályozott kérdésekben a Munka Törvénykönyve rendelkezései az irányadóak.

Kelt: **Szekszárd, 2026. január 22.**

munkáltató

munkavállaló

A munkáltató adatai $2 \times 0,5 = 1$ pont. A munkavállaló adatai $6 \times 0,5 = 3$ pont. Minden más helyesen kitöltött adat 1 pont.

4. feladat

Értékelési szempont	Elérhető pontszám
Az új munkavállaló neve	1 pont
Számviteli ügyintéző	1 pont
Az új munkavállaló e-mail címe	1 pont
Az új munkavállaló telefonszáma	1 pont
Levendula Kft.	1 pont
www.levendulakft.hu	0,5 pont
levendulakft@gmail.com	0,5 pont
@levendulakft	1 pont
Infografikai elemek (6 × 0,25)	1,5 pont
Esztétikum	1,5 pont
Összesen	10 pont

5. feladat

Számla

2026-2

ELADÓ

Levendula Kft.

Szekszárd
Pipacs u. 25.
7100
Magyarország

ADÓSZÁM: 12345678-1-17

BANKSZÁMLASZÁM: 11223344-12345678

BANK NEVE: Szép Virágok Bank

VEVŐ

Liliom Bt.

Szekszárd
Nefelejcs u. 25.
7100
Magyarország

ADÓSZÁM: 112223344-2-17

SZÁMLA KELTE: 2026. 01. 22.

TELJESÍTÉS KELTE: 2026. 01. 22.

FIZETÉSI HATÁRIDŐ: 2026. 02. 01.

FIZETÉSI MÓD: Átutalás

FIZETENDŐ BRUTTÓ VÉGÖSSZEG:

721 190 Ft

MEGNEVEZÉS	MENNYISÉG	NETTÓ EGYSÉGÁR	NETTÓ ÁR	ÁFA	BRUTTÓ ÁR
1 Levendulás ajándékdoz	20 db	13 500 Ft	270 000 Ft	27%	342 900 Ft
2 Levendulás inspirációs könyv	20 db	6 100 Ft	122 000 Ft	5%	128 100 Ft
3 Szappanvirág szett	20 db	9 850 Ft	197 000 Ft	27%	250 190 Ft

NETTÓ ÖSSZEG: 589 000 Ft

27% ÁFA: 126 090 Ft

5% ÁFA: 6 100 Ft

FIZETENDŐ BRUTTÓ VÉGÖSSZEG: 721 190 Ft

Értékelési szempont	Elérhető pontszám
Vevő adatai	2 pont
Fizetési határidő	0,5 pont
Fizetés módja	0,5 pont
Tételsorok soronként 2 pont	6 pont
Fájl mentése megfelelő néven	1 pont
Összesen	10 pont

6. feladat

Levendula Kft.
7100 Szekszárd, Napraforgó u. 28.
Tel.: 06 74 123 456
e-mail: levendulakft@gmail.com
www.levendulakft.hu

Kreatív Nagyker Kft.
Kreatív Kata

Budapest
Virág u. 25.
1111

Tárgy: Ajánlatkérés

Tisztelt Kreatív Kata!

Cégünk, a Levendula Kft. könyvek, ékszerek és egyedi ajándéktárgyak gyártásával és értékesítésével foglalkozik. Szeretnénk termékkínálatunkat bővíteni, szeretnénk új termékek gyártásába kezdeni, melyhez meglátásunk szerint a www.kreativnagyker.hu oldalon talált termékek jó alapanyagot biztosítanak.

Szeretnék ajánlatot kérni az alábbi termékekre:

- Fém medál lencsével ovális, 30x40 mm, ezüst, 5 darabos készlet
- Ruhhy átlátszó gömbök, 5 darabos készlet, 12 cm
- Üveg váza átlátszó 21 cm-es

Kérem továbbá, szíveskedjen tájékoztatást adni arról, hogy van-e valamilyen hűségprogram, kedvezmény cégünkél az új üzleti partnerek számára.

Szeretném jelezni, hogy cégünk számára maximum 1 hónapos beszállítási idő megfelelő, az ennél hosszabb szállítási idő nem elfogadható.

A fentiek figyelembevételével, kérem legyen szíves árajánlatot küldeni részünkre e-mailben vagy postai úton!

Együttműködését előre is köszönöm.

Tisztelettel:

Levendula Luca
ügyvezető
+36 30 362 1234

Szekszárd, 2026. január 22.
Iktatószám: 21/2026.
Ügyintéző: Tanuló Neve

Értékelési szempont		Elérhető pontszám
Fejrész	Feladó helyes tagolása	1 pont
	Címzett helyes tagolása	1 pont
	Iktatási adatok (A vizsgázó neve és a megfelelő keltezés kiemelten fontos.)	1 pont
	Tárgy helyes jelölése, megfogalmazása	1 pont
Főrész és zárórész	Hibátlan gépelés	2 pont
	Megszólítás	1 pont
	Levél szövege, szükséges kiegészítések	1 pont
	Táblázat	1 pont
	Elköszönő formula	1 pont
Összesen		10 pont